

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Daň z příjmů fyzických osob
v souběhu dílčích základů daně**

**Income Tax of Individual Persons
in Parallel of Partial Tax Bases**

2023

Lucie Polášková

Studijní program: Ekonomika a management

Vedoucí práce: Ing. Jana Nováková

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Polášková** Jméno: **Lucie** Osobní číslo: **499723**
Fakulta/ústav: **Masarykův ústav vyšších studií**
Zadávací katedra/ústav: **Institut ekonomických studií**
Studijní program: **Ekonomika a management**

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:

Daň z příjmů fyzických osob v souběhu dílčích základů daně

Název bakalářské práce anglicky:

Income Tax of Individual Persons in Parallel of Partial Tax Bases

Pokyny pro vypracování:

Teoretická část bakalářské práce bude zaměřena na charakteristiku daně a daňového systému ČR. Podrobněji bude charakterizována daň z příjmů fyzických osob. Cílem bakalářské práce bude na základě modelových příkladů v praktické části vyhodnotit daňové zatížení skupiny fiktivních fyzických osob včetně doporučení možné daňové optimalizace a vyhotovení daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob.

Seznam doporučené literatury:

VANČUROVÁ, Alena, LÁCHOVÁ, Lenka a Hana ZÍDKOVÁ. Daňový systém ČR 2020. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-887-4.
ŠTOHL, Pavel. Daň 2022: výklad a praktické příklady. 8., vydání. Znojmo: Ing. Pavel Štohl, 2022. ISBN 978-80-88221-61-6.
VYCHOPEŇ, Jiří. Daň z příjmů 2022. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-356-2.
VANČUROVÁ, Alena. Zdanění osobních příjmů. 3., vydání. Praha: Wolters Kluwer, 424 s. ISBN 978-80-7676-236-7.

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) bakalářské práce:

Ing. Jana Nováková Masarykův ústav vyšších studií ČVUT v Praze

Jméno a pracoviště druhé(ho) vedoucí(ho) nebo konzultanta(ky) bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: **09.12.2022** Termín odevzdání bakalářské práce: **17.08.2023**

Platnost zadání bakalářské práce: _____

Ing. Jana Nováková
podpis vedoucí(ho) práce

Mgr. František Hřebík, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry

prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.
podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Studentka bere na vědomí, že je povinna vypracovat bakalářskou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v bakalářské práci.

Datum převzetí zadání

Podpis studentky

POLÁŠKOVÁ, LUCIE. *Daň z příjmů fyzických osob v souběhu dílčích základů daně*. Praha: ČVUT 2023.
Bakalářská práce. České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií.

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracovala samostatně. Dále prohlašuji, že jsem všechny použité zdroje správně a úplně citovala a uvádím je v příloženém seznamu použité literatury.

Nemám závažný důvod proti zpřístupnění této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne: 16. 08. 2023

Podpis:

Poděkování

Ráda bych vyjádřila velké díky vedoucí mé bakalářské práce Ing. Janě Novákové za ochotu pomoci při konzultacích, cenné rady a vstřícnost při vedení mé odborné práce. Také bych ráda poděkovala celé mé rodině a blízkým za podporu po celou dobu studia.

Abstrakt

Cílem této bakalářské práce je na modelových příkladech sledovat a následně vyhodnotit daňové zatížení vybraných fiktivních fyzických osob. Práce je rozdělena na dvě hlavní části, a to na teoretickou a praktickou. Teoretická část obsahuje specifikaci daní, historický kontext a charakteristiku daňového systému České republiky. Dále obsahuje podrobnější charakteristiku daně z příjmů fyzických osob a její následný popis výpočtu. Praktická část je zaměřena na daň z příjmů fyzických osob a jsou zde využity poznatky z předchozí části bakalářské práce. Na modelových příkladech aplikován výpočet daně z příjmů fyzických osob včetně sociálního a zdravotního pojištění. Obsahuje též vyhodnocení a porovnání modelových příkladů v rámci celkového odvodového zatížení uvedených poplatníků a následné sestavení vzorového daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob.

Klíčová slova

dílčí základy daně, základ daně, daň z příjmů, paušální režim, optimalizace daně, zdravotní a sociální pojištění, celkové odvodové zatížení, daňové přiznání

Abstract

The aim of this bachelor thesis is to monitor and subsequently evaluate the tax burden of selected fictitious natural persons using model examples. The work is divided into two main parts, namely theoretical and practical. The theoretical part contains the specification of taxes, the historical context and characteristics of tax system of the Czech Republic. It also contains a more detailed description of the personal income tax and its subsequent description of the calculation. The practical part is focused on personal income tax and knowledge from the previous bachelor thesis used here. The calculation of personal income tax, including social and health insurance, is applied to model examples. It also contains an evaluation and comparison of model examples within the overall levy burden of the mentioned taxpayers and subsequent compilation of a sample tax return for personal income tax.

Keywords

Partical tax bases, tax base, personal income tax, flat-rate scheme, tax optimization, health and social insurance, total drainage load, tax return

Obsah

Seznam zkratk.....	8
Úvod	9
1 DAŇOVÝ SYSTÉM	11
1.1 Daňová soustava obecně	11
1.2 Charakteristika daňového systému ČR.....	11
1.3 Funkce daní	12
1.4 Třídění daní	12
1.4.1 Daně přímé.....	13
1.4.2 Daně nepřímé.....	14
1.5 Ostatní daňové příjmy	16
1.5.1 Sociální pojistné	17
2 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	21
2.1 Poplatníci daně z příjmu	21
2.2 Předmět daně.....	21
2.2.1 Příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP)	23
2.2.2 Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	23
2.2.3 Příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP).....	23
2.2.4 Příjmy z nájmu (§ 9 ZDP)	23
2.2.5 Ostatní příjmy (§ 10 ZDP)	24
2.3 Osvobození od daně	24
3 TEORIE ZDAŇOVÁNÍ FYZICKÝCH OSOB.....	26
3.1 Základ daně.....	26
3.2 Výpočet a sazby daně	27
3.2.1 Nezdaniitelné části základu daně.....	28
3.2.2 Odčitatelné položky.....	28
4 MOŽNOSTI DAŇOVÉ OPTIMALIZACE.....	29
4.1 Slevy na dani	29
4.2 Paušální výdaje.....	31
4.2.1 Paušální režim	32
4.3 Spolupracující osoba	32
4.4 Daňové odpisy.....	33
4.4.1 Rovnoměrné odepisování	33
4.4.2 Zrychlené odepisování	35
5 DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ.....	36
5.1 Zálohy na daň.....	36

6	MODELOVÉ PŘÍKLADY	39
6.1	Poplatníci daně z příjmů	39
6.2	Modelové příklady č. 1 až 3.....	39
6.2.1	Modelový příklad č. 1	39
6.2.2	Modelový příklad č. 2	40
6.2.3	Modelový příklad č. 3	41
6.3	Vyhodnocení modelových příkladů č. 1 až 3.....	41
6.4	Modelové příklady č. 4 až 7	45
6.4.1	Modelový příklad č. 4	45
6.4.2	Modelový příklad č. 5	46
6.4.3	Modelový příklad č. 6a	47
6.4.4	Modelový příklad č. 6b	48
6.4.5	Modelový příklad č. 7	48
6.5	Vyhodnocení modelových příkladů č. 4 až 7.....	50
	Závěr	53
	Seznam použité literatury	54
	Internetové zdroje	55
	Seznam obrázků.....	56
	Seznam grafů	57
	Seznam tabulek	58
	Seznam příloh.....	59
	Evidence výpůjček	66

Seznam zkratek

ČR – Česká republika

ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení

DPH – daň z přidané hodnoty

k.s. – komanditní společnost

NOZ – nový občanský zákoník

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

Sb. – sbírka zákonů

SP – sociální pojištění

SVČ – samostatně výdělečná činnost

v.o.s. – veřejná obchodní společnost

ZDP – zákon o dani z příjmu

ZP – zdravotní pojištění

ZP ČR – Zdravotní pojišťovna České republiky

ZTP/P – osoba zdravotně tělesně postižená s průvodcem

Úvod

Daňová soustava České republiky má velmi rozsáhlou strukturu. S daněmi jako takovými se setkává každá osoba pohybující se na území České republiky, ať už při běžném nakupování nebo při ročním zúčtování daně z příjmů. Tyto daně a poplatky tvoří příjmovou stránku státního rozpočtu a stát je následně využívá k hrazení veřejných potřeb svých občanů, např. na zajištění školní docházky nebo dostupnost lékařské péče.

Jedna z nejvýznamnějších příjmů do státního rozpočtu je právě daň z příjmů fyzických osob, na kterou je tato bakalářská práce zaměřena. Daní z příjmů je zatížen každý výdělečně činný občan na území České republiky.

Hlavním cílem bakalářské práce je na modelových příkladech sledovat a následně vyhodnotit daňové zatížení vybraných fiktivních fyzických osob včetně vyhotovení daňové optimalizace a následné zpracování daňového přiznání k dani z příjmů fiktivní fyzické osoby.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě hlavní části, na teoretickou část a na praktickou část. První kapitola teoretické části obsahuje specifikaci daně včetně historického významu daně. Je zde uvedena charakteristika daňové soustavy obecně, dále tato kapitola popisuje konkrétní daňový systém České republiky, funkci daní, schéma daňového systému České republiky a krátké seznámení s jednotlivými daněmi daňového systému ČR. Poslední podkapitolou jsou ostatní daňové příjmy, ke kterým patří sociální pojištění ovlivňující celkové odvodové zatížení fyzické osoby. Další kapitola teoretické části je zaměřena již na daň z příjmů fyzických osob, charakteristiku poplatníků daně, předmětu daně a které příjmy jsou od této daně osvobozeny. V třetí kapitole je uvedeno, co je to základ daně, jaké jsou sazby daně, jak se daň z příjmů fyzických osob vypočítá. Dále je v této kapitole vysvětleno, jaké existují nezdanitelné části základu daně a odčitatelné položky, které má nárok každý poplatník uplatnit. Čtvrtá kapitola se zabývá legálními způsoby daňové optimalizace, které může poplatník využít. Do těchto legálních způsobů daňové optimalizace se řadí slevy na dani, paušální výdaje či daňové odpisy. Poslední kapitola se zabývá daňovým přiznáním a zálohami na daň.

V praktické části jsou sestaveny modelové příklady pro výpočet daně z příjmů fyzických osob. Poplatníkem byla zvolena fiktivní osoba pan Ing. Martin Krátký a jeho manželka Bc. Soňa Krátká. Na osmi modelových příkladech bude vypočítána daňová povinnost současně s odvodovým zatížením zdravotního a sociálního pojištění. Následně budou příklady vzájemně porovnány a vyhodnoceny. Poslední kapitolou praktické části bude vyhotovení daňového přiznání na jeden z modelových příkladů, ve kterém bude zachycen souběh jednotlivých dílčích základů daně, které ovlivňují výši daně z příjmů fyzických osob.

Klíčovým zdrojem pro bakalářskou práci je zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů a dalších platných právních předpisů. Z literatury je nejvíce čerpáno z publikace *Daně 2022: výklad a praktické příklady* od autora Pavla Štohl, následně pak z publikace *Daňový systém ČR 2022* od Aleny Vančurové a Hany Zídkové.

TEORETICKÁ ČÁST

1 DAŇOVÝ SYSTÉM

Daň jako taková existovala již za dob prvních států. Sloužila k hrazení určitých potřeb těchto impérií jako např. pro obranu země – byla použita tedy na financování obranného vojska či jiné válečné výpravy nebo také třeba na provoz panovníkova dvora. Později vznikla potřeba pro uschování části peněžních prostředků na takzvané „horší“ časy, tímto vznikly např. dávky z obilí. Později tedy stát musel stanovit, kdo, kdy a v jaké výši má společnou pokladnu podporovat. Státní moc tedy začala zavazovat jednotlivce s úhradou vymezeného podílu, poté také mnohdy i násilně vynucovat tyto příspěvky do veřejné pokladny. Tímto byla započata éra výběru daní.

Daň je tedy neúčelová platba do veřejných rozpočtů, která je určena ke hrazení potřeb společnosti určitého státu jako celku. Může plynout do rozpočtu státu, kraje, obce nebo státního fondu. Jestliže se posuzuje daň z právního hlediska, lze o ní říct, že je to povinná platba do veřejného rozpočtu, která se nazývá výrazem daň. Pokud se na ní nahlíží z pohledu ekonomického, není hlavní, jestli se slovo daň v názvu nachází. Název může znít jakkoliv, podstatná je ale vlastnost této platby, např. vývozní clo, sociální pojištění. (Vančurová a Zídková, 2022)

1.1 Daňová soustava obecně

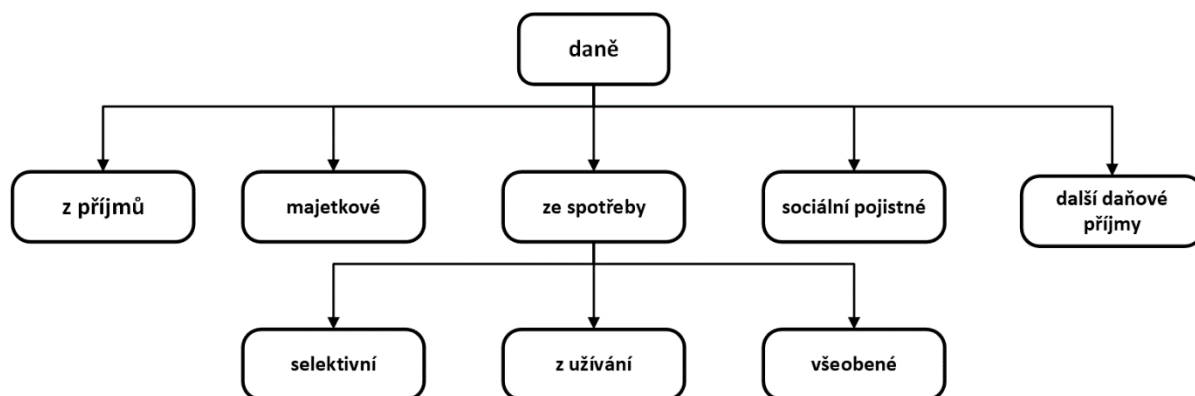
Daňovou soustavou daného státu se rozumí souhrn všech daní, které v daném státě existují. Úlohou daňové soustavy je zajištění, zda daně splňují jednotlivé funkce na ně kladené. Každá daň se však chová v systému odlišně a zabezpečuje plnění požadavků na daňovou soustavu jinak. Nejzákladnějšími požadavky na daňovou soustavu dle ekonomické teorie je zajišťovat efektivnost zdanění, tj. zajistit co nejmenší náklady zdanění, jak na straně daňového subjektu, tak i ze strany státu. Daňová soustava by měla být jednoduchá, aby každý znal své daňové povinnosti. Dostatečně pružná, aby mohla reagovat na vývoj ekonomiky a hrubého domácího produktu, ale i dostatečně stabilní, protože většina veřejných výdajů je nezávislá na vývoji ekonomiky. A nakonec by měla být i spravedlivá. (Klimešová, 2018)

1.2 Charakteristika daňového systému ČR

„Daň je definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní.“ (Kubátová, 2018, str. 15)

Povinná a zákonem určená platba daně představuje zvláštní vlastnost financovaných veřejných statků, kdy není možné někomu v daném státě odepřít možnost statek spotřebovat. Proto tato platba musí být povinná, aby někteří obyvatelé státu jen nečerpali tyto statky, ale také na ně přispívali. Tato povinná platba tedy plyne do veřejného rozpočtu, ze kterého se následně platí společné potřeby státu. Veřejným rozpočtem rozumíme rozpočet státu, kraje či obce, státní fond nebo také nadnárodní rozpočet (např. rozpočet Evropské Unie). Neúčelnost a neekvivalentnost zde znamená, že díl, kterým do veřejného rozpočtu jedinec přispěje, není úzce spjatý s tím, na co konkrétního bude tento díl použit, a ani s tím, jakou část veřejných statků jedinec bude spotřebovat. (Vančurová a Zídková, 2022)

Níže na obrázku 1 je vyobrazeno schéma Daňového systému České republiky.

OBRÁZEK 1 - SCHÉMA DAŇOVÉHO SYSTÉMU ČR

Zdroj: Vančurová a Zídková 2022, vlastní zpracování

1.3 Funkce daní

Daně jsou důležitým ekonomickým nástrojem státní politiky, proto musí plnit celou řadu funkcí. Těmi nejdůležitějšími jsou fiskální, alokační, redistribuční, stimulační a stabilizační. Nejzákladnější funkcí daně je fiskální funkce, tj. schopnost získat finanční prostředky do veřejného rozpočtu. Alokační funkce znamená, že stát jako takový organizuje finanční prostředky na jeho území tak, že přidává v oblasti, kde jich je málo, a naopak ubírá z oblastí, kde jich je příliš. Funkce redistribuční má za úkol zmírnit rozdíly mezi jednotlivými subjekty ve společnosti. Pomocí této funkce stát přesune část důchodů od bohatších k chudším. Stimulační funkce je úzce spjata s vnímáním daní u subjektů jakožto újmy. Subjekty se snaží udělat vše pro to, aby co nejvíce snížili svou daňovou povinnost. Proto stát zasahuje pozitivně nebo negativně. Pozitivně stát zasáhne formou daňových úspor, v případě negativního chování subjektů zasáhne formou vyššího zdanění. Úlohou stabilizační funkce je vymyslet opatření ke zmírnění výkyvů ekonomického cyklu. (Vančurová a Zídková, 2022)

1.4 Třídění daní

„Daně lze třídit z různých hledisek. Například i podle toho, jak mohou splňovat alokační, redistribuční či stabilizační funkce. Jedno z nejzákladnějších rozlišení daní je na daně přímé a nepřímé podle vazby na důchod poplatníka.“ (Kubátová, 2018, str. 19)

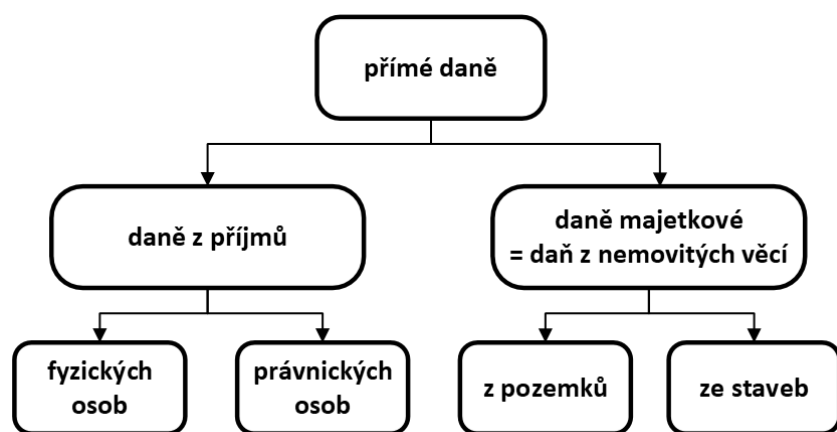
Daňový mix je jednou z charakteristik daňového systému. Ukazuje podíl mezi daněmi přímými a nepřímými. Z tohoto ukazatele lze určit, jaký typ daní stát upřednostňuje, anebo naopak potlačuje. (Vančurová a Zídková, 2022)

1.4.1 Daně přímé

„U těchto daní lze přesně specifikovat osobu, která bude daň platit. Jsou vyměřované zpravidla z příjmů nebo z majetku poplatníka.“ (Štohl, 2022, str. 11)

Přímé daně jsou pro svoji adresnost, a tím i optimálnější možnost využití sociálních prvků, velmi sledované a často i využívané jako nástroj regulace. Na rozdíl od nepřímých daní, které jsou zahrnuty v cenách zboží. Proto jsou přímé daně více viditelné a poplatníkem také více vnímané. Mohou lépe vyhovět daňové spravedlnosti právě pro svou adresnost a také co nejlépe se přizpůsobit platební schopnosti poplatníka. Hlavními přímými daněmi jsou daně z příjmů (známé jako důchodové daně). Vedlejší neboli doplňkové přímé daně, které náležejí do této skupiny, jsou daně majetkové. (Vančurová a Zídková, 2022)

Obrázek 2 zachycuje podrobnější náskres rozdělení daní přímých.

OBRÁZEK 2 - STRUKTURA PŘÍMÝCH DANÍ ČR

Zdroj: Vančurová a Zídková 2022, vlastní zpracování

Daň z příjmů právnických osob

Poplatníky daně z příjmů právnických osob (§ 17 odst. 1) jsou právnické osoby vymezené v § 20 NOZ, do kterých patří i obchodní korporace, konkrétně obchodní společnosti a družstva. Obchodní společnosti jsou osobní, a to veřejná obchodní společnost a komanditní společnost, a kapitálové společnosti, a to společnost s ručením omezeným a akciová společnost. Veřejná obchodní společnost jako taková nemá povinnost podávat daňové přiznání z důvodu rozdělování zisku mezi jednotlivé společníky. Společník je pak povinen tento příjem zdanit buď daní z příjmů fyzických osob nebo daní z příjmů právnických osob. Dále poplatníkem daně z příjmů jsou organizační složky státu, jako například ministerstva, soudy, státní zastupitelství apod. a ostatní subjekty uvedené v § 17 odst. 1 písm. c) až g) – například svěrenské fondy, penzijní fondy. (Štohl, 2022)

Z hlediska rozsahu daňové povinnosti se rozlišuje, zda má právnická osoba sídlo na území České republiky (tj. daňový rezident) anebo v zahraničí (tj. daňový nerezident). Daňový rezident má neomezenou daňovou povinnost – musí zdaňovat příjmy ze zdrojů na území České republiky, ale také

příjmy plynoucí ze zahraničí. Zatímco daňový nerezident zdaňuje jen příjmy, které vznikly na území České republiky a jsou stanovené v § 22 ZDP. (Štohl, 2022)

Předmětem daně jsou veškeré příjmy z činností a z nakládání s majetkem, u nepodnikatelských subjektů (veřejně prospěšných poplatníků) potom zejména příjmy z činností uskutečňovaných za účelem dosahování zisku. Základ daně se odvozuje od účetního výsledku hospodaření před zdaněním a potom se snižuje o několik nestandardních odpočtů. Sazba daně z příjmů právnických osob je lineární, ale odlišná od sazby daně fyzických osob. (Vančurová a Zídková, 2022)

Daň z nemovitých věcí

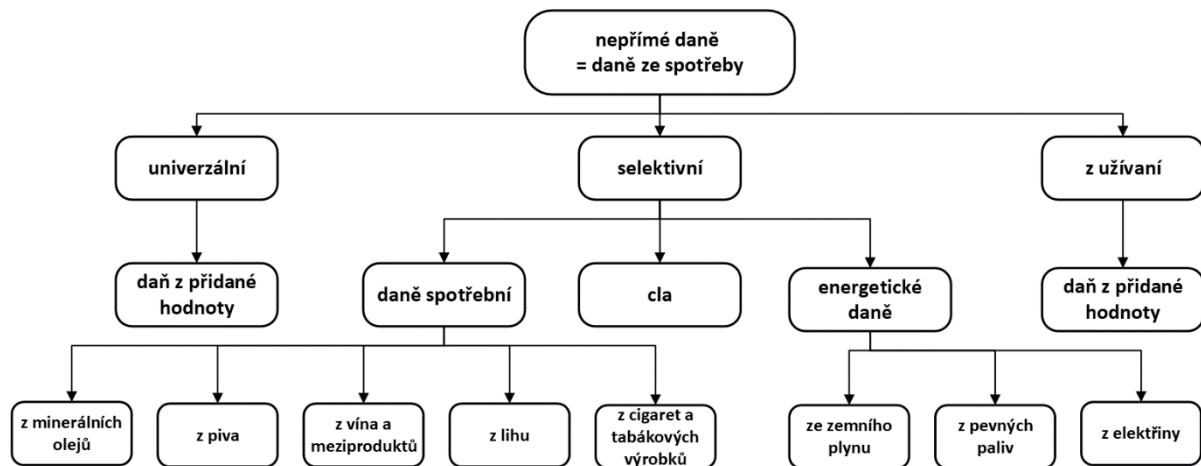
Daň z nemovitých věcí upravuje daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Předmětem daně z pozemků jsou pozemky na území České republiky evidované v katastru nemovitostí. Poplatníkem této daně je zpravidla vlastník pozemku. Základem daně je skutečná výměra pozemku zjištěná k prvnímu dni zdaňovacího období, upravená v souladu se zákonem v závislosti na druhu pozemku. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Předmětem daně ze staveb a jednotek je zdanitelná stavba, která se nachází na území České republiky. Poplatníkem je zpravidla vlastník zdanitelné stavby nebo jednotky. Základem daně je výměra zastavěné plochy v m². (Müllerová a Šindelář, 2016)

1.4.2 Daně nepřímé

U těchto daní nelze dopředu jednoznačně určit osobu, která bude daň platit. Lze pouze určit osobu, která tuto nepřímou daň odvádí státu. Jsou zahrnuty v cenách zboží nebo služeb nakupovaných zákazníkem. (Štohl, 2022)

Do nepřímých daní patří daně, jejichž předmětem je spotřeba. Harmonizace nepřímých daní oproti ostatním daním na území Evropské unie sklízí největší úspěch. Je to dáno hlavně tím, že jsou součástí ceny zboží a služeb a jejich výběr úzce souvisí s přechodem zboží přes hranice státu. V minulých letech nepřímé daně čelily stále vyšší oblibě, a proto podíl nepřímých daní stále rostl. Událo se tak proto, že daň z přidané hodnoty se stala integrální součástí daňových příjmů vyspělých zemí a zavedly se nové selektivní daně ze spotřeby. V současném daňovém systému České republiky se odvádí celkem 3 nepřímé daně: daň univerzální, daně selektivní a daně z užívání. (Vančurová a Zídková, 2022)

Podrobnější schéma daní nepřímých lze vidět na obrázku 3.

OBRÁZEK 3 - STRUKTURA NEPŘÍMÝCH DANÍ

Zdroj: Vančurová a Zídková 2022, vlastní zpracování

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty upravuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Předmětem daně je dodání zboží nebo poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, s místem plnění v tuzemsku. Dále také pořízení zboží z jiného členského státu za úplatu s místem plnění v tuzemsku osobou povinnou k dani nebo pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani nebo dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku. Zdanitelné plnění je plnění, které je předmětem daně a není od daně osvobozené. Osoba povinná k dani je osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti nebo skupina. Osobou povinnou k dani je i právnická osoba, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání, pokud uskutečňuje ekonomické činnosti. Plátcem se stane osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, jejíž obrat za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 2 000 000 Kč, s výjimkou osoby, která uskutečňuje pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně. Dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty existují na území České republiky celkem 3 sazby daně, a to základní sazba daně, která činí 21 %, první snížená sazba daně ve výši 15 % nebo druhá snížená sazba daně ve výši 10 %. (Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů)

Základní sazbě podléhají všechny druhy zboží a služeb, které nejsou vyjmenované v zákoně o dani z přidané hodnoty u snížených sazeb. Do první snížené sazby (15 %) spadají například dětské sedačky do automobilů, tištěné zboží jako jsou letáky nebo letecká hromadná doprava. Do druhé snížené sazby je zařazeno například toto zboží: kojenecká výživa a potraviny pro malé děti nebo hromadná doprava. (money.cz)

Spotřební daně

Spotřebními daněmi jsou daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z piva, daň z vína a meziproductů, daň z tabákových výrobků a daň ze surového tabáku. Tyto daně se řídí zákonem č. 353/2003 Sb.,

o spotřebních daní. Správu spotřebních daní vykonávají orgány Celní správy České republiky. Předmětem daně jsou vybrané výrobky na daňovém území Evropské unie vyrobené nebo dovezené anebo vybrané výrobky, u nichž došlo k jejich neoprávněnému vstupu na daňové území Evropské unie. Plátcem daně je právnická nebo fyzická osoba, která je provozovatelem daňového skladu, oprávněným příjemcem, oprávněným odesílatelem nebo výrobcem, jíž vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit. Daň se vypočte jako součin základu daně a sazby daně stanovené pro příslušný vybraný výrobek. (Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daní, ve znění pozdějších předpisů)

Cla

Jedná se o specifický neúvěrový rozpočtový příjem do státní pokladny. Clo je vnímáno jako zvláštní daň ze spotřeby. Upravuje ji zákon č. 242/2006 Sb., celní zákon. Jde o povinnou platbu spojenou s přechodem zboží přes hranice Evropské unie. V současné době se používají dovozní cla, která spolu s přínosem do státní pokladny sledují i podporu domácí produkce. Správcem cla je celní správa. Evropská unie tvoří takzvanou celní unii, proto clu podléhá pouze zboží dovážené z oblastí mimo ni. (Zákon č. 242/2006 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů)

Energetické daně

Energetické daně byly zařazeny do daňového systému v souvislosti s členstvím České republiky v Evropské unii z důvodu povinnosti zavedení směrnic Evropské unie na území našeho státu. V platnost vstoupily dne 1.1.2008, a upravuje je zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. Energetické daně zahrnují daň ze zemního plynu, daně z pevných paliv (např. černé uhlí, hnědé uhlí a koks) a daň z elektřiny. Jedná se o komodity zatěžující životní prostředí. Plátcem daně je dodavatel, který na daňovém území dodal předmět daně konečnému spotřebiteli, provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy, nebo samotný výrobce těchto druhů fosilních paliv. (Zákon č. 261/2003 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů)

Daň silniční

Daň silniční se řídí zákonem č. 16/1993 Sb., o dani silniční. Předmětem daně jsou nově od roku 2022 pouze nákladní vozidla nad 3,5 tuny a jejich přípojná vozidla registrovaná v registru silničních vozidel České republiky, které jsou užívány k podnikání. Poplatníkem daně silniční je ten, kdo je uveden v technickém průkazu jako provozovatel zdanitelného vozidla. Sazba daně se odvíjí dle počtu náprav a jejich hmotnosti. (Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů)

1.5 Ostatní daňové příjmy

Ostatní daňové příjmy nelze jednoznačně rozdělit na daně přímé nebo nepřímé. Skoro všechny jsou spíše doplňkové, ale lze mezi nimi najít i jedny z nejpodstatnějších daní, které tvoří významnou část státního rozpočtu. Tyto příjmy zahrnují sociální a zdravotní pojištění, pojistné na sociální zabezpečení, daň z hazardních her, ale i místní poplatky nebo také dálniční poplatky. (Vančurová a Zídková, 2022)

1.5.1 Sociální pojistné

Sociální pojištění je jeden z největších daňových příjmů. Spolu s daní z příjmů fyzickou osobu zatěžuje právě i sociální pojištění. Nezatěžuje jen fyzickou osobu jako zaměstnance, ale i zaměstnavatele. Sociální pojistné má znaky účelovosti a v některých částech zahrnuje určitou míru ekvivalence neboli „zásluhovosti“. To znamená, že čím více člověk do veřejného rozpočtu přispívá, tím má větší nárok z něho čerpat. Pozor ale, nejedná se zde o přímou úměru. Rozdíl mezi daní a sociálním pojistným je v tom, že sociální pojistné se skládá jak z příjmové strany, kterou reprezentuje právě sociální pojištění, tak i z komplikovaného dávkového systému. Z ekonomického hlediska řadíme sociální pojistné mezi daně, protože se osoba nemůže sama rozhodnout, zda pojistné bude platit, či nikoli. Účast na něm je totiž povinná. (Vančurová a Zídková, 2022)

Sociální pojistné se v České republice dělí dle použití na několik oddílů. Prvním oddílem je veřejné zdravotní pojištění, které kryje v rámci zákonných pravidel výdaje spojené s financováním nutné zdravotní péče. Jeho výběrem se zabývá Ministerstvo zdravotnictví a výnos putuje do zdravotních pojišťoven. Druhým a třetím oddílem, které spadá dle zákona do sociálního zabezpečení je nemocenské a důchodové pojištění. Příjmy ze sociálního zabezpečení plynou do státního rozpočtu. Poplatek z nemocenského pojištění slouží pojištěncům jako náhrada příjmů při nemoci či krátkodobé neschopnosti. Důchodové pojištění na rozdíl od nemocenského pojištění, nahrazuje příjmy dlouhodobě či trvale neschopným pracujícím jako je např. stáří, či invalidita. Přebytek z příjmů na důchodové pojištění nad vyplacenými dávkami je uložen v aktivech státu. Posledním oddílem systému sociálního pojistného je státní politika nezaměstnanosti, která je určena jako ochrana pro zdravé a ekonomicky produktivní jedince. (Vančurová a Zídková, 2022)

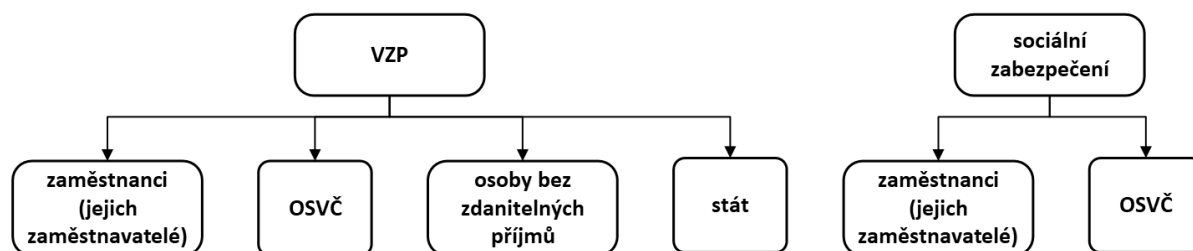
Zaměstnanec a zaměstnavatel hradí sociální a zdravotní pojištění z hrubé mzdy zaměstnance, OSVČ z 50 % dosaženého zisku. Příjmy z nájemného, kapitálové příjmy a ostatní příjmy nepodléhají zákonným odvodům sociálního a zdravotního pojištění u fyzické osoby. Z hlediska sociálního pojištění může fyzická osoba OSVČ svoji činnost vykonávat jako tzv. hlavní nebo vedlejší. Samostatná výdělečná činnost se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud OSVČ:

- ze zaměstnání byla účastna nemocenského nebo důchodového pojištění,
- byl jí přiznán starobní nebo invalidní důchod,
- měla nárok na rodičovský příspěvek nebo peněžitou pomoc v mateřství,
- vykonávala vojenskou službu (nejde o vojáky z povolání).

OSVČ vykonávající hlavní činnost je účastna na důchodovém pojištění vždy, OSVČ vykonávající vedlejší činnost je účastna důchodového pojištění, pokud rozdíl mezi příjmy a výdaji dosáhl zákonné hranice stanovené pro účast na pojištění při podnikání ve všech 12 měsících, tzv. rozhodné částky, která pro rok 2022 činila 93 387 Kč.

OSVČ předkládá jednou ročně výpočet pojistného a podává přehled správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně. Přehledy pro účely sociálního pojištění a zdravotního pojištění se podávají do jednoho měsíce od lhůty pro podání daňového přiznání. Pojistné za příslušný kalendářní rok doplácí OSVČ do 8 dnů ode dne podání přehledu. (Hnátek, 2022)

Na obrázku 4 je zobrazen přehled účasti na sociálním pojištění.

OBRÁZEK 4 - PŘEHLED ÚČASTI NA SOCIÁLNÍM POJIŠTĚNÍ

Zdroj: Vančurová a Zídková 2022, vlastní zpracování

Rozhodným obdobím pro výpočet sociálního pojistného je kalendářní měsíc. Výjimkou jsou osoby samostatně výdělečně činné, jejichž rozhodným obdobím je kalendářní rok. (Vančurová a Zídková, 2022)

TABULKA 1 - SAZBY SOCIÁLNÍHO POJISTNÉHO

osoba / sazba pojistného	veřejné zdravotní pojištění	nemocenské pojištění	důchodové pojištění	státní politika zaměstnanosti
zaměstnanec	1/3 z 13,5 %	-		-
zaměstnavatel	zbytek	2,1 %		1,2 %
OSVČ	13,5 %	x	28 %	1,2 %
osoba bez zdanitelných příjmů		-	-	-
státní pojištěnec		-	-	-

Zdroj: Vančurová a Zídková 2022, vlastní zpracování

TABULKA 2 - SAZBY SOCIÁLNÍHO POJISTĚNÍ POUŽÍVANÉ K VÝPOČTU POJISTNÉHO

osoba / sazba pojistného	veřejné zdravotní pojištění	nemocenské pojištění	důchodové pojištění	státní politika zaměstnanosti
zaměstnanec	1/3 z 13,5 %		6,5 %	
zaměstnavatel	zbytek		24,8 %	
OSVČ	13,5 %	x		29 %
osoba bez zdanitelných příjmů		-	-	-
státní pojištěnec		-	-	-

Zdroj: Vančurová a Zídková 2022, vlastní zpracování

Veřejné zdravotní pojištění

Veřejné zdravotní pojištění upravuje zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Vyměřovacím základem zaměstnance je úhrn příjmů ze závislé činnosti, které jsou předmětem daně z příjmu fyzických osob podle zákona o daních z příjmů. Vyměřovací základ zaměstnance se snižuje o náhradu škody podle zákoníku práce, odstupné, věcnostní přídavek horníků, plnění poskytnuté požitavatel starobního či invalidního důchodu po uplynutí jednoho roku ode dne skončení zaměstnání

nebo jednorázovou sociální výpomoc poskytnutou zaměstnanci např. při živelní pohromě. Výše pojistného je stanovena na 13,5 % z vyměřovacího základu, z toho 9 % připadá na zaměstnavatele a 4,5 % si hradí zaměstnanec srážkou ze mzdy. Období, za které se zdravotní pojištění platí je kalendářní měsíc. Zaměstnavatel odvádí obě části pojistného, jak pojistné, které má povinnost platit zaměstnavatel, tak i část, která se strhává zaměstnanci ze mzdy. (zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění)

Sociální zabezpečení

Důchodové pojištění

Důchodový systém ČR se skládá z povinného základního důchodového pojištění, který upravuje zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Dále sem spadá doplňkové penzijní připojištění dle zákona č. 42/1994 Sb. Tyto hlavní pojištění též doplňují produkty komerčních pojišťoven – nejvíce životní pojištění. Nárok na důchod a výše důchodu je dána dobou účasti na pojištění. Odvádět důchodové pojištění jsou povinni zaměstnavatelé za zaměstnance, pokud činnost provádí v míře, kdy je povinná účast na nemocenském pojištění a osoby samostatně výdělečně činné. U OSVČ se rozlišuje, zda vykonává hlavní nebo vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Hlavní SVČ je brána tehdy, kdy se tato činnost nepovažuje za vedlejší. Pokud jsou její příjmy nízké, pojistné je vyměřeno z minimálního vyměřovacího základu – dle zákona na 25 % průměrné měsíční mzdy. Za vedlejší SVČ se považuje např. když je OSVČ současně zaměstnaná či pobírá starobní nebo invalidní důchod. Účast na důchodovém pojištění pro OSVČ vykonávající vedlejší činnost je povinná až tehdy, kdy její daňový základ za kalendářní rok přesáhne 2,4násobek obecné průměrné mzdy. Ze základního důchodového pojištění plyne starobní, invalidní, vdovský a vdovecký a sirotčí důchod. Důchod se skládá ze základní výměry, která je pro všechny pevně stanovena a z procentní výměry. (mpsv.cz/duchodove-pojisteni)

Nemocenské pojištění

Nemocenské pojištění upravuje zákon č. zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Systém tohoto pojištění zabezpečuje peněžitými dávkami výdělečně činné osoby při ztrátě příjmu v případech tzv. krátkodobých sociálních událostí. Na nemocenském pojištění jsou povinně účastni zaměstnanci a dobrovolně účastni osoby samostatně výdělečně činné. Z nemocenského pojištění se poskytuje nemocenská, peněžitá pomoc v mateřství, ošetřovné, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství, dávka otcovské poporodní péče (tzv. otcovská) a dlouhodobé ošetřovné. Všechny dávky vyplácí okresní správa sociálního zabezpečení. Zaměstnanec nebo OSVČ má nárok na nemocenskou od 15. kalendářního dne trvání jeho dočasné neschopnosti až do konce, maximálně však 380 kalendářních dnů. OSVČ musí být dobrovolně účastna pro uplatnění nároku na nemocenskou alespoň po dobu 3 měsíců před vznikem pracovní neschopnosti. Nárok na peněžitou pomoc v mateřství mají pojištěnky v období od počátku 8. do počátku 6. týdne před očekávaným dnem porodu. Podpůrčí doba je stanovena na 28 týdnů. Musí však splnit podmínku účasti na sociálním pojištění po dobu aspoň 270 dnů v přechozích 2 letech, u OSVČ po dobu aspoň 180 dnů v předchozím roce. Nárok na ošetřovné má zaměstnanec, který musí ošetřovat dítě mladší 10 let nebo bylo uzavřeno školské zařízení (např. havárie, epidemie atd.) a musí o něj pečovat. Nebo musí ošetřovat jinou fyzickou osobu, která ošetřování nezbytně vyžaduje. Podpůrčí doba je stanovena

nejdéle na 9 kalendářních dnů. Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství náleží zaměstnankyni, která z důvodu těhotenství byla převedena na jinou práci a bez svého zavinění dosahuje nižšího příjmu. Nárok na příspěvek má od převedení na jinou pozici až do doby nástupu na peněžitou pomoc v mateřství. Na tzv. otcovskou má nárok otec dítěte, který o dítě pečuje nebo osoba, která převzala dítě do nahrazující péče. Podpůrčí doba činí maximálně 2 týdny bez přerušení. Na dlouhodobé ošetřovné má nárok osoba, která se stará o ošetřovanou osobu, u které došlo k závažnému zhoršení zdravotního stavu a došlo alespoň ke čtyřdenní hospitalizaci v nemocnici a v den popuštění bylo rozhodnuto, že celodenní péče bude trvat nejméně 30 dnů. Podpůrčí doba činí maximálně 90 kalendářních dní. Dávky se počítají z denního vyměřovacího základu, který se zjistí tak, že příjem za posledních 12 kalendářních měsíců zaměstnance se vydělí počtem odpracovaných dní v tomto období. Tento průměrný denní příjem se dále redukuje pomocí tří redukčních hranic na denní vyměřovací základ. Ten se pak násobí procenty dle příslušné dávky a počtem dní pracovní neschopnosti.
(mpsv.cz/nemocenske-pojisteni)

2 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Další část bakalářské práce se bude podrobněji zabývat pouze daní z příjmů fyzických osob. Daň z příjmů fyzických osob se řadí mezi důchodové přímé daně, jak už je vidět výše v přehledu všech daní na území České republiky. Upravuje ji zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Zákon uvádí, jaké příjmy jsou předmětem této daně, ale zároveň i jaké příjmy jsou od této daně osvobozeny. Daň z příjmu je jednou z nejčastějších daní už jen proto, že se s ní setkává každá fyzická osoba vykazující peněžní i nepeněžní příjmy, na které se tato daň vztahuje.

2.1 Poplatníci daně z příjmu

Již z názvu této daně vyplývá, kdo je poplatníkem těchto daní. Jsou to tedy fyzické osoby, ať už daňový rezident České republiky či nerezident. Daňový rezident České republiky je ten, kdo má na území ČR bydliště nebo se zde obvykle zdržuje. Daňová povinnost u rezidentů se vztahuje na příjmy celosvětové. Daňový nerezident je ten, kdo se na území České republiky zdržuje méně než 183 dnů v příslušném kalendářním roce. Daňový nerezident zdaňuje pouze ty příjmy, které plynou ze zdrojů na území ČR. Daňovým nerezidentem je též poplatník, který se zdržuje na území ČR za účelem studia nebo léčení. (§ 2 ZDP, ve znění pozdějších předpisů)

2.2 Předmět daně

Dle § 3 odst. 1, 2 a 3 ZDP předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou veškeré příjmy fyzických osob, které navyšují majetek této osoby. Pro účely daně z příjmů fyzických osob se za příjem považuje jak příjem peněžní, tak i nepeněžní, ale dokonce i příjem dosažený směnou. Příjmy se rozdělují do pěti skupin: příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP), příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP), příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP), příjmy z nájmu (§ 9 ZDP) a ostatní příjmy (§ 10 ZDP). Uvedené příjmy tvoří tzv. dílčí základy daně. Pod § 3 odst. 4 ZDP je výčet příjmů, které nejsou předmětem daně z příjmů fyzických osob. Jsou to např. příjmy získané převodem majetku mezi osobami blízkými v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti, příjmy získané nabytím akcií a podílových listů podle zvláštního právního předpisu, nebo příjmy z rozšíření nebo zúžení společného jmění manželů. (Vychopeň, 2022)

TABULKA 3 - ZJEDNODUŠENÝ PŘEHLED DÍLČÍCH ZÁKLADŮ DANĚ Z PŘÍJMŮ FO

<p>Příjmy ze závislé činnosti (§ 6)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • příjmy z pracovněprávního, služebního nebo členského poměru v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce, • příjmy za práci člena družstva, společníka společnosti s ručením omezeným komanditisty komanditní společnosti, člena orgánu právnické osoby, <p>Základ daně nelze snižovat o ztrátu.</p>
<p>Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • příjmy ze živnostenského podnikání, příjmy ze zemědělské výroby, z lesního a vodního hospodářství, příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů (advokáti, auditori, daňoví poradci, notáři), • příjmy z autorských práv, příjmy z nájmu majetku za zařazeného v obchodním majetku, příjmy z výkonu nezávislého povolání, které není ani živností ani podnikáním (profesionální sportovci apod.). <p>Proti těmto příjmům se uplatní výdaje buď ve skutečně prokázané výši, nebo výdaje procentem z příjmů, tzv. paušální výdaje.</p>
<p>Příjmy z kapitálového majetku (§ 8)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podíly na zisku z majetkového podílu na akciové společnosti, na společnosti s ručením omezeným (zdaněny srážkovou daní 15 %), • úroky z vkladů na běžném účtu, který je smluvně určen pro podnikání, • přijaté úroky z poskytnutých úvěrů nebo zápůjček. <p>Příjmy z kapitálového majetku nelze snížit o výdaje na jejich dosažení.</p>
<p>Příjmy z nájmu (§ 9)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytů, • příjmy z nájmu movitých věcí, kromě příležitostného nájmu (ten je zdaňován v rámci § 10 - Ostatní příjmy). <p>Tyto příjmy lze snížit o skutečně prokázané výdaje, nebo procentem z příjmů (paušální výdaje 30 %).</p>
<p>Ostatní příjmy (§ 10)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • příjmy z příležitostných činností, vč. Příjmů z nepodnikatelské zemědělské výroby, příjmy z příležitostného nájmu movitých věcí. <p>Pokud jejich úhrn nepřesáhne za zdaňovací období 30 000 Kč, jsou od daně osvobozeny.</p> <ul style="list-style-type: none"> • příjmy z prodeje nemovité věci, movité věci, cenného papíru, s výjimkou těch, které jsou od daně osvobozeny (viz § 4). <p>Příjmy se snižují o výdaje pro každý jednotlivý druh příjmu jen do výše daného druhu příjmu. U těchto příjmů nelze vykázat ztrátu.</p>

Zdroj: Štohl, 2022, vlastní zpracování

2.2.1 Příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP)

Příjmy ze závislé činnosti jsou příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru. Tvoří je i příjmy za práci člena družstva, společníka společnosti s ručením omezeným či komanditisty komanditní společnosti, a odměny člena orgánu právnické osoby nebo likvidátora. Příjmy se rozumějí příjmy pravidelné nebo jednorázové bez ohledu na to, zda je na ně právní nárok či nikoli, zda je od zaměstnavatele dostává zaměstnanec nebo jiná osoba a zda jsou vypláceny nebo připisovány k dobru anebo spočívají v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance nebo v jeho prospěch. Funkčními požitky jsou funkční platy a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce. Jedná se o odměny v orgánech obcí a jiných orgánech územní samosprávy, státních orgánech, spolicích a zájmových sdruženích, odborových organizacích, komorách a jiných orgánech a institucích. Za funkční požitky se nepovažují například příjmy znalců a tlumočnicků (§ 6 ZDP, ve znění pozdějších předpisů)

2.2.2 Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)

Do skupiny příjmů ze samostatné činnosti patří příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjem ze živnostenského podnikání, příjem z jiného podnikání, ale i podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku. Dále do této skupiny příjmů náleží příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví nebo autorských práv, příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku, anebo příjem z výkonu nezávislého povolání. Dílčím základem daně jsou příjmy uvedené výše. Tyto příjmy se snižují o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. (§ 7 ZDP, ve znění pozdějších předpisů)

2.2.3 Příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP)

Jedná se o příjmy neuvedené v § 6 odst. 1 a § 7 odst. 1 písm. d). Patří sem podíly na zisku obchodní korporace nebo podílového fondu, úroky z držby cenných papírů a výnosy dluhopisů, podíly na zisku tichého společníka, úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, výnos z jednorázového vkladu, dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem, plnění ze soukromého životního pojištění, úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů nebo zápůjček, úrokové a jiné výnosy z držby směnec nebo plnění ze zisku svěřenského fondu nebo rodinné fundace. (§ 8 ZDP, ve znění pozdějších předpisů)

2.2.4 Příjmy z nájmu (§ 9 ZDP)

Příjem z nájmu je ten druh příjmu, který nespadá pod příjmy z § 6 až § 8 ZDP. Jedná se o všechny příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytových jednotek. Příjmy plynoucí manželům ze společného jmění manželů, se zdaňují jen u jednoho z nich. Dílčím základem daně jsou příjmy uvedené výše snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Podmínkou pro uplatnění těchto příjmů je, že movitá nebo nemovitá věc musí být v osobním vlastnictví poplatníka. (§ 9 ZDP, ve znění pozdějších předpisů)

2.2.5 Ostatní příjmy (§ 10 ZDP)

Do ostatních příjmů se řadí příjmy, které nejsou uvedeny v § 6 až § 9, při kterých též dochází ke zvýšení majetku. Pod § 10 ZDP spadají například příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného nájmu movitých věcí, příjmy z úplatného převodu nemovité věci, cenného papíru nebo jiné věci, výhry z hazardních her a jiné. (§ 10 ZDP, ve znění pozdějších přepisů)

2.3 Osvobození od daně

Příjmy od daně osvobozené se nachází v § 4 ZDP. Jsou to příjmy, které nespádají do základu daně, a tudíž se z nich daň nevybírání. Osvobození zahrnuje více než 60 druhů příjmů. Do těchto příjmů patří například některé příjmy z prodeje movitých či nemovitých věcí, příjmy získané ve formě dávky či náhrady, příjem v podobě stipendia, dotace ze státního rozpočtu nebo příjmy z nabytí vlastnického práva. (§ 4 ZDP, ve znění pozdějších přepisů)

Osvobození příjmů z prodeje nemovitých věcí (§ 4, odst. 1, písm. a), b) ZDP)

- z prodeje rodinného domu nebo bytové jednotky, pokud zde prodávající měl bydliště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před prodejem,
- příjem je rovněž osvobozen, pokud doba před prodejem je kratší než 2 roky a prodávající použije peněžní prostředky z prodeje za účelem pořízení nemovitosti uspokojující vlastní bytovou potřebu,
- jedná se o příjmy z prodeje ostatních nemovitých věcí (např. garáže, chaty, vinné sklepy, byty), v němž poplatník přesáhne mezi nabytím a prodejem dobu 5 let (u nemovitosti pořízených do 31.12.2020) a 10 let (u nemovitostí pořízených od roku 2021).

Osvobození příjmů z prodeje movitých věcí (§ 4, odst. 1, písm. c) ZDP)

- pokud osobní automobil nebyl zahrnut v obchodním majetku, je příjem z prodeje osvobozen, pokud mezi nabytím a prodejem je delší než 1 rok,
- movité věci, které byly v obchodním majetku, příjem z prodeje je osvobozen po 5 letech od vyřazení z obchodního majetku.

Ostatní osvobozené příjmy

- příjem z prodeje cenných papírů (§ 4, odst. 1, písm. w) a x) ZDP),
 - tj. příjem z prodeje cenných papírů, pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období částku 100 000 Kč a doba mezi nabytím a prodejem je delší než 3 roky,
- osvobození výher ze soutěže a slosování (§ 4, odst. 1, písm. f) ZDP),
 - tj. cena z veřejné soutěže, reklamní soutěže, z reklamního slosování nebo sportovní soutěže v maximální hodnotě 10 000 Kč,
- osvobození dávek nebo služeb z pojištění (§ 4, odst. 1, písm. h) ZDP),
 - tj. dávky z nemocenského pojištění, důchodového pojištění a státní sociální podpory,
 - pravidelně vyplácený starobní důchod je osvobozen ve výši 36násobku minimální mzdy k 1. lednu kalendářního roku (za rok 2022 – 583 200 Kč),

- osvobození stipendia a podpory (§ 4, odst. 1, písm. k) ZDP),
 - tj. stipendium ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, kraje, z prostředků vysoké školy nebo veřejné výzkumné instituce, stipendia z prostředků právnické osoby, která vykonává činnost střední školy nebo vyšší odborné školy. (Štohl, 2022)

3 TEORIE ZDAŇOVÁNÍ FYZICKÝCH OSOB

3.1 Základ daně

Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až § 10 ZDP není stanoveno jinak. Základ daně se stanoví tak, že se nejprve zjistí dílčí základy daně podle jednotlivých druhů příjmů, které se poté sečtou. (Štohl, 2022)

ZDP v § 5 odst. 3 uvádí, že pokud výdaje přesáhnou příjmy ze samostatné činnosti (§ 7) a příjmy z nájmu (§ 9), je rozdíl ztrátou. Daňovou ztrátu lze odečíst od základu daně nejdéle v pěti zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po zdaňovacím období, za které se daňová ztráta vyměňuje, počínaje rokem 2020 také zpětně za dva bezprostředně předcházející roky. Zdaňovacím obdobím daně z příjmů u fyzických osob je vždy kalendářní rok. (Štohl, 2022)

Nejvýnosnějším dílčím základem daně, který je součástí celkového daňového základu, který ovlivňuje výpočet daně, je dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti. Odvedené daně sražené zaměstnancům patří mezi jedny z nejvyšších příjmů a stálých příjmů do státního rozpočtu v oblasti daně z příjmů. Jde o nejdůležitější příjem domácností, proto se klade vysoký důraz, aby tyto příjmy byly skutečně zdaněny. Tento dílčí základ daně nelze snížit o žádné výdaje či daňovou ztrátu z jiných dílčích základů daně. Dalším z dílčích základů daně, u kterých nelze uplatnit výdaje, jsou příjmy z kapitálového majetku a ostatní příjmy. (Štohl, 2022)

Na opačné straně zde jsou celkem dva dílčí základy daně, pro které jsou stanoveny velmi rozsáhlá pravidla pro uznávání daňových výdajů. Jsou to konkrétně dílčí základ daně z příjmů ze samostatné činnosti a dílčí základ daně z příjmů z nájmu. Uplatňují se zde výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů podobně jako u daně z příjmů právnických osob. Je povoleno, že výdaje mohou přesáhnout příjmy, a proto matematický rozdíl může být i záporný (lze vykázat ztrátu). U ostatních příjmů (§ 10 ZDP) lze uplatnit výdaje jen do výše příjmů, a proto nelze vykázat ztrátu. (Vančurová a Zídková, 2022)

Příjmy, jak už je zmíněno v kapitole 2.2 Předmět daně se dělí do pěti dílčích základů daně. Schéma základu daně z příjmu fyzických osob není až tak jednoduché. Je to dáno především různorodostí druhů příjmů daného jedince. Dílčí základy daně je nutné rozdělovat kvůli odlišné využitelnosti jednotlivých příjmů. Zdaňuje se pouze disponibilní důchod, tedy ten, který poplatník využívá a zůstává mu k dispozici. Proto pro uplatňování výdajů musela být stanovena pravidla u každého dílčího základu daně jednotlivě. (Vančurová a Zídková, 2022)

V následující tabulce 4 je zaznamenáno schéma základu daně z příjmů fyzických osob.

TABULKA 4 - SCHÉMA ZÁKLADU DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

příjmy ze závislé činnosti (ZDP § 6)
= dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti
příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= dílčí základ daně příjmů ze samostatné činnosti (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)
příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP)
= dílčí základ daně příjmů z kapitálového majetku
příjmy z nájmu (§ 9 ZDP)
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= dílčí základ daně příjmů z nájmu (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)
ostatní příjmy (§ 10 ZDP)
- výdaje na dosažení příjmů (podle druhů příjmů do výše daného druhu příjmů)
= dílčí základ daně ostatní příjmy

Zdroj: Vančurová a Zídková, vlastní zpracování

3.2 Výpočet a sazby daně

Základ daně z příjmů fyzických osob se zjistí součtem všech dílčích základů daně z § 6 až § 10. Od základu daně se poté odečtou nezdánitelné části základu daně a také odčitatelné položky. Vznikne základ daně po snížení, který se musí zaokrouhlit na stovky korun dolů. Zaokrouhlený základ daně po snížení se poté násobí sazbou daně z příjmů fyzické osoby, která je stanovena na 15 %. Pokud ale část základu daně přesáhne 48násobek průměrné mzdy, snížený základ daně se znásobí sazbou 23 %. Samotná daň vznikne až po odečtení slev na dani a zápočtů srážkové daně. Samotná daň se musí uhradit do určitého data příslušnému finančnímu úřadu, v případě však, že má poplatník nárok na daňový bonus, vyplácí mu ho též k určitému datu příslušný finanční úřad. (Vančurová a Zídková, 2022)

Níže v tabulce 5 je uveden postup výpočtu daně.

TABULKA 5 - SCHÉMA VÝPOČTU DANĚ Z PŘÍJMŮ FO

základ daně
- nezdánitelné části základu daně
- odčitatelné položky
= základ daně po snížení (zaokrouhlený na stovky korun dolů)
* sazba daně
= částka daně před slevami
- slevy
= daň po slevách (daňový bonus)
- zaplacené zálohy
= doplatek (přeplatek)

Zdroj: vlastní zpracování

3.2.1 Nezdánitelné části základu daně

Mezi nezdanitelné části základu daně se řadí dle § 15 ZDP bezúplatná plnění na veřejně prospěšné účely (dary), úroky z úvěru na bytové potřeby, příspěvky na penzijní připojištění, pojištění či spoření, pojistné na soukromé životní pojištění, zaplacené členské příspěvky člena odborové organizace, úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání a daňovou ztrátu.

Do skupiny darů řadíme například bezúplatné darování krve, za jeden odběr lze odečíst 3 000 Kč. Dále lze odečíst hodnotu bezúplatného plnění poskytnutého obcím, krajům, organizačním složkám státu, právnických osobám se sídlem na území České republiky pořádajícím veřejné sbírky pro účely vzdělávání, výzkumné účely, kulturu, školství, složkám integrovaného záchranného systému atd. Hodnota bezúplatného plnění musí činit ve zdaňovacím období více než 2 % ze základu daně anebo celkově alespoň 1 000 Kč. Nejvíce lze odečíst 15 % ze základu daně. Pro zdaňovací období kalendářních let 2020 a 2021 však platí výjimka, kdy lze odečíst vždy nejvýše 30 % ze základu daně. (ZDP, ve znění pozdějších předpisů)

Za úvěr na bytovou potřebu lze považovat pouze úvěr poskytnutý podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření nebo hypoteční úvěr. Bytovou potřebou rozumíme výstavbu či koupi stavby pro bydlení, získání pozemku pro stavbu bydlení, nebo přístavbu, stavební úpravu či modernizaci již postaveného bydlení. Lze odečíst částku až 150 000 Kč z již zaplacených úroků z úvěrů na bytové potřeby společně za jednu hospodařící domácnost. Další skupinu odpočtů tvoří volitelné platby poplatníka na pravidelnou penzi v důchodovém věku. Patří sem příspěvky na penzijní připojištění, penzijní spoření nebo pojistné na doplňkové penzijní pojištění. Nejvýše lze odečíst částku 24 000 Kč za jedno zdaňovací období. Totéž platí u dalšího specifického odpočtu, a to zaplaceného pojistného soukromého životního pojištění. Zde ale za podmínky, že výplata není sjednána dříve než v kalendářním roce, ve kterém poplatník dosáhne věku 60 let a výplata nebude dříve než 60 měsíců od uzavření smlouvy s pojišťovnou. (Vančurová a Zídková, 2022)

3.2.2 Odčitatelné položky

Odčitatelné položky se uvádějí v § 34 ZDP. Poplatník má právo si snížit při splnění podmínek uvedených v tomto zákoně základ daně ještě o část stejného „neběžného“ výdaje. Do odčitatelných položek patří daňová ztráta z minulých let, výdaje na podporu výzkumu a vývoje a výdaje na podporu odborného vzdělání.

Daňovou ztrátou z minulých let se rozumí částka, která byla vyměřena za předchozí zdaňovací období nebo její část, a to nejdéle v pěti zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje. Počínaje rokem 2020 lze odečíst také zpětně za dva bezprostředně předcházející roky. O ztrátu nelze snižovat dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti.

Do výdajů na podporu odborného vzdělání patří jednak náklady na podporu pořízení majetku na odborné vzdělání např. do škol, ale i náklady vynaložené na studenta v rámci odborného vzdělání jako je např. poskytnutí studentovi své prostory, vybavení, personál či know-how. (Štohl, 2022)

4 MOŽNOSTI DAŇOVÉ OPTIMALIZACE

Daňovou optimalizací se rozumí způsob, jak legálně snížit daňovou povinnost. Zákon v České republice je nastaven tak, že lze pomocí daňových zákonů zmenšovat základ daně a tím tedy i redukovat daň z příjmů fyzických, ale i právnických osob. Každý daňový subjekt si tak může stanovit cestu, jak si dle zákona legálně daň minimalizovat.

4.1 Slevy na dani

U slev na dani je nutné podotknout, že nejde o redukcí daňového základu, ale o snížení vlastní daňové povinnosti dle § 35 ZDP. Tyto slevy lze uplatňovat měsíčně i ročně. Lze je rozdělit do tří skupin. Do první skupiny se řadí sleva na dani pro fyzické osoby při zaměstnávání zdravotně postižených osob. Druhou skupinu tvoří slevy na dani na poplatníky, jako například sleva na manželku, či základní sleva na poplatníka. Poslední skupinou je daňové zvýhodnění na vyživované děti, která se od předchozích dvou skupin liší tím, že jestliže daňové zvýhodnění přesáhne u této slevy daňovou povinnost, finanční úřad je povinen vyplatit poplatníkovi daňový bonus. Poplatník je však povinen doložit nezbytné dokumenty pro uplatnění těchto slev, jako např. čestná prohlášení či rodné listy. (Štohl, 2022)

Veškeré slevy na dani, které lze aktuálně využít, jsou uvedeny v tabulce 6.

TABULKA 6 - SLEVY NA DANI A DAŇOVÁ ZVÝHODNĚNÍ V ČR PRO ROK 2022

Sleva na dani	Výše slevy
Na poplatníka	30 840 Kč
Na manžela/ku	24 840 Kč
Základní sleva na invaliditu	2 520 Kč
Rozšířená sleva na invaliditu	5 040 Kč
Na držitele průkazu ZTP/P	16 140 Kč
Na studenta	4 020 Kč
Na 1. dítě	15 204 Kč
Na 2. dítě	22 230 Kč
Na 3. a další dítě	27 840 Kč
Za umístění dítěte	16 200 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, Štohl 2022

Sleva na poplatníka

Tato sleva jako jediná náleží automaticky každé fyzické osobě, jejíž příjmy jsou zdaňovány. Sleva na poplatníka pro zdaňovací období 2022 činí celkem 30 840 Kč, měsíčně tedy 2 570 Kč. Měsíční sazbu uplatňuje poplatník pracující pod zaměstnavatelem. Pro OSVČ platí uplatnění této slevy v celkové výši na konci zdaňovacího období tedy na konci kalendářního roku. (§ 35ba ZDP)

Sleva na manžela/ku, sleva na manžela/ku držící průkaz ZTP/P

Sleva na manžela (manželku) se řídí § 35ba odst. 1 písm. b). Sleva dle zákona v roce 2022 činila 24 840 Kč. Pro manžela/ku držící průkaz ZTP/P se zvyšuje sleva na dvojnásobek, tedy 49 680 Kč. Tato sleva se uplatní jen tehdy, když manželka (manžel) nemá vlastní příjmy, které by překročily hranici 68 000 Kč. Další důležitou podmínkou pro uplatnění této slevy je, že manželé musí žít ve společně hospodařící domácnosti. Vlastní příjmy manželky tvoří mzdy, ať už z hlavního pracovního poměru nebo z dohod, příjmy OSVČ, příjmy z nájmu, ale spadají sem i příjmy osvobozené od daně, jako jsou dávky z nemocenského pojištění, mateřské dávky, dávky od úřadu práce, ale i všechny druhy důchodů. Pokud poplatník není v manželství celý rok, uplatní se pouze takový poměr slevy na dani, který mu doopravdy náleží, tj. pouze násobek počtu měsíců a částky 2 070 Kč. (Štohl, 2022)

Sleva na invaliditu

Fyzická osoba, která je poplatníkem, si může nárokovat slevu na dani z pohledu invalidity. Rozlišují se dvě slevy na dani z titulu invalidity poplatníka. První dle § 35 ba odst. 1 písm. c) ZDP je základní sleva na invaliditu, a to ve výši 2 520 Kč ročně, má-li poplatník přiznán invalidní důchod 1. nebo 2. stupně. Druhá dle § 35 ba odst. 1 písm. d) ZDP je rozšířená sleva na invaliditu, a to ve výši 5 040 Kč ročně. Sleva je uznána pouze poplatníkovi, kterému je přiznán invalidní důchod 3. stupně. (Vychopeň, 2022)

Sleva pro držitele ZTP/P

Sleva je uvedena v § 35 ba odst. 1 písm. e) ZDP. Poplatník ji může uplatnit pro rok 2022 až do výše 16 140 Kč za předpokladu, že mu je přiznán nárok na průkaz ZTP/P. (Vychopeň, 2022)

Sleva na studenta

Sleva na studenta náleží poplatníkovi po celou dobu, kterou studuje, a tím se tedy soustavně připravuje na budoucí povolání. Jako studium se zde bere i předepsaný výcvik. Nárok na slevu má poplatník až do dovršení věku 26 let. Výjimku mají studenti prezenční formy doktorského studijního programu, kdy tuto slevu mohou uplatňovat až do završení 28 let. Slevu lze využít současně se základní slevou na poplatníka. Řídí se § 35 ba odst. 1 písm. f) ZDP, a lze ji uplatnit pro rok 2022 do výše 4 020 Kč. (Štohl, 2022)

Sleva na umístění dítěte

Mezi státy Evropské unie se Česká republika řadí ke státům podporujícím v rámci daňové politiky hlavně rodiny s dětmi. V posledních letech se tato podpora výrazně podtrhla. V daňovém systému se tato sleva, která doplňuje daňové zvýhodnění na děti, objevila již roku 2015. Tuto slevu může uplatnit poplatník, který společně s dítětem v předškolním věku žije ve společně hospodařící domácnosti a zároveň je pro poplatníka vyživovanou osobou. Od základní částky daně lze tedy odečíst takzvané školkovné, což znamenají výdaje vynaložené na umístění dítěte v předškolním zařízení, jako jsou například mateřské školy, dětské skupiny či lesní školky. Sleva na umístění dítěte se řídí dle minimální mzdy, a ta je pro rok 2022 stanovena na 16 200 Kč. (Vančurová a Zídková, 2022)

Daňové zvýhodnění na dítě

Nárok na daňové zvýhodnění na dítě má poplatník, který s vyživovaným dítětem žije ve společně hospodařící domácnosti. Na jedno dítě pro rok 2022 je stanoveno 15 204 Kč ročně, na druhé dítě 22 320 Kč a na třetí a další dítě 27 840 Kč. Dle § 35 c odst. 6 ZDP se za vyživované dítě považuje dítě vlastní, osvojené, dítě v náhradní péči, dítě druhého z manželů nebo vnuk (vnučka), pokud jeho rodiče nemají příjmy, z kterých by zvýhodnění uplatnili. Musí se jednat o dítě nezletilé nebo zletilé, které studuje a nedovršilo věku 26 let nebo pro zdravotní stav studovat nemůže. Daňové zvýhodnění u dítěte vyživovaného více poplatníky v jedné domácnosti může uplatnit pouze jeden z nich. Daňové zvýhodnění lze uplatnit i za kalendářní měsíc, ve kterém se dítě narodilo či začalo studovat. Daňové zvýhodnění může poplatník uplatnit třemi způsoby, a to: slevou na dani, daňovým bonusem nebo slevou na dani i daňovým bonusem zároveň. Jak už je výše zmíněno, pokud je daňová povinnost poplatníka za příslušné období nižší než daňové zvýhodnění, poplatník má nárok na tento rozdíl formou daňového bonusu, pokud tedy přesáhne minimální výši, a to 100 Kč. Daňový bonus však bude vyplacen pouze poplatníkovi, jehož příjmy z § 6 nebo § 7 ve zdaňovacím období přesáhly alespoň šestinásobku minimální mzdy stanovené pro zaměstnance. Pro rok 2022 činí zákonný limit 16 200 Kč. (Štohl, 2022)

4.2 Paušální výdaje

Příjmy ze samostatné činnosti § 7 ZDP je možné snížit o výdaje ve skutečné výši nebo procentem z příjmů, tedy paušálními výdaji. Uplatnění výdajů stanoveným procentem příjmů se rozděluje dle druhu činnosti. Je zde stanovena maximální hranice uplatnění paušálních výdajů. Paušální výdaje nelze kombinovat se skutečnými výdaji. Součástí paušálních výdajů jsou veškeré výdaje, vznikající poplatníkovi v souvislosti s jeho samostatnou činností. Poplatník v paušálním režimu tedy nemusí prokazovat výdaje vynaložené na zajištění příjmů ze samostatné činnosti, ale musí zaznamenávat příjmy a vést evidenci pohledávek. Jednou z nevýhod paušálních výdajů je, že nelze uplatnit odpisy ani přerušit odepisování. Poplatník ale může vést daňovou evidenci, popř. účetnictví a později se rozhodnout podle ekonomické výhodnosti, jakým způsobem chce výdaje uplatnit. Jestliže poplatník vede účetnictví, výdaje se vypočítají procentem z příjmů, nikoli z výnosů. Poplatník v dodatečném daňovém přiznání nemůže uplatnit skutečné výdaje, naopak to však lze. (Štohl, 2022)

TABULKA 7 - PAUŠÁLNÍ VÝDAJE

Druh příjmů	Procento z příjmů	Limit max. výdajů v Kč
ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství	80 %	1 600 000
ze živností řemeslných	80 %	1 600 000
ze živností ostatních	60 %	1 200 000
z jiného podnikání (např. lékaři, daňový poradci...)	40 %	800 000
z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku	30 %	600 000

Zdroj: vlastní zpracování, Štohl 2022

4.2.1 Paušální režim

Od roku 2021 existuje paušální režim pro podnikající fyzické osoby. Usnadňuje tak poplatníkovi administrativu, a tím tedy snižuje výdaje. Poplatník se tak zaváže finančnímu úřadu, že uhradí státu určitou částku paušální platbou. Platba zahrnuje, jak daň z příjmů, tak i odvody pojistného. Podnikatel tak nemusí podávat daňové přiznání ani přehledy o příjmech a výdajích pro zdravotní pojišťovnu a správu sociálního zabezpečení.

Tento režim si může zvolit samostatně výdělečně činná osoba dobrovolně. Nesmí být však k prvnímu dni daného zdaňovacího období plátce DPH, nesmí mít příjmy podle § 6 ZDP (výjimkou jsou příjmy zdaněné srážkovou daní), nesmí být v insolvenčním řízení nebo nesmí být společníky v.o.s. nebo komplementáři k.s. Jejich příjmy se zahrnutím úroků z podnikatelského účtu v předchozím zdaňovacím období podle § 7 ZDP nesmí přesáhnout 1 000 000 Kč. Jestliže si podnikatel vybere cestu „paušální daně“, nejpozději do deseti dnů po začátku období musí podat finančnímu úřadu oznámení o vstupu do paušálního režimu. Každý měsíc pak odvádí finančnímu úřadu paušální zálohu, a ta pro rok 2022 činila 5 994 Kč – z toho 100 Kč daň z příjmů, 3 267 Kč na důchodové pojištění a 2 627 Kč na zdravotní pojištění. (Štohl, 2022)

4.3 Spolupracující osoba

Dle § 13 ZDP lze rozdělit příjmy ze samostatné činnosti, s výjimkou podílů na zisku společníka v.o.s. nebo komplementáře k.s., na spolupracující osoby. Spolupracující osobou se rozumí druhý z manželů, další osoba žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti nebo od roku 2015 člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného podniku. Spolu s příjmy se zároveň rozdělují výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů. Poměr příjmů a výdajů závisí na počtu spolupracujících osob. Pokud je spolupracující osoba pouze druhý z manželů poplatníka, lze přiřadit podíl nejvýše 50 % z příjmů za každý započatý měsíc spolupráce, které přesahují výdaje, nesmí však přesáhnout 45 000 Kč. Jestliže je ale spolupracující osobou další osoba (či osoby) žijící ve společně hospodařící domácnosti anebo člen rodiny (může být i druhý z manželů), na tyto osoby může připadnout pouze maximálně 30 % z příjmů. Za každý započatý měsíc spolupráce, příjmy přesahující výdaje nesmí činit více jak 15 000 Kč. Při zahájení spolupráce, poplatník začíná vykonávat samostatnou činnost, a je povinen podat správci daně přihlášku k registraci k dani z příjmů fyzických osob, a to nejpozději do 15 dnů. Spolupracující osoba musí tuto skutečnost oznámit i vůči zdravotní pojišťovně a správě sociálního zabezpečení a je povinna odvádět zdravotní a sociální pojištění. Oznamovací povinnost ČSSZ a ZP ČR musí splnit do osmého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci zahájení spolupráce. Zálohy k dani z příjmů a na sociální a zdravotní pojištění se vyměřuje pro spolupracující osobu samostatně. (Vychopeň, 2022)

4.4 Daňové odpisy

Pomocí daňového odpisování se postupně přenáší hodnota dlouhodobého majetku do daňově uznatelných výdajů. Majetek lze získat koupí či jiným způsobem. Daňové odpisy působí na výši základu daně až do úplného odepsání hodnoty majetku. Slouží jako limit, kolik je možno započíst do daňově uznatelných výdajů dle ZDP. Hmotný majetek odpisuje poplatník, který majetek vlastní. Odpisování začíná uvedením pořizované věci k obvyklému provozu po splnění technických funkcí stanovených ve zvláštních právních předpisech pro užívání. Hmotnému majetku se dle ZDP přiřadí skupina, která má stanovenou určitou dobu odepisování dle § 30 ZDP. Podnikatel si může zvolit jeden ze způsobů odepisování – rovnoměrné (lineární) či zrychlené (degresivní) odepisování, který v letech odepisování nelze zaměnit. Výši daňového odpisu si podnikatel stanoví dle zvolené metody. (Hakalová, Pšenková a Kryšková, 2021)

TABULKA 8 - ODPISOVÉ SKUPINY

odpisová skupina	příklad	počet let odepisování
1	počítače a kancelářská technika	3
2	většina pracovních strojů, zařízení, osobní a nákladní automobily	5
3	parní kotle	10
4	budovy z lehkých hmot	20
5	budovy a haly pro průmysl a zemědělství, jednotky nezahrnující pozemky	30
6	administrativní budovy, zpravidla obchodní domy	50

Zdroj: Vančurová a Zídková, vlastní zpracování

4.4.1 Rovnoměrné odepisování

Rovnoměrné odpisy přenáší vstupní cenu hmotného majetku do základu daně, samozřejmě s výjimkou prvního roku odepisování a roku vyřazení odpisovaného majetku, se stejnou rychlostí po celou dobu odepisování. Bohužel nerespektuje to, že majetek je nejvíce upotřebitelný v prvních letech po pořízení. Na rozdíl od zrychleného odepisování si poplatník může vybrat, zda bude odpisovat rychleji, či pomaleji (vyšší počet let odepisování). (Vančurová a Zídková, 2022)

V následující tabulce jsou vyobrazeny nejvyšší sazby pro rovnoměrné odepisování.

TABULKA 9 - NEJVYŠŠÍ ODPISOVÉ SAZBY

odpisová skupina	roční odpisová sazba (v %)		
	v prvním roce odepisování	v dalších letech odepisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Zdroj: Vančurová a Zídková, vlastní zpracování

V některých případech mohou poplatníci využít zvýšení odpisové sazby v prvním roce odpisování. Roční sazbu zvýšenou v prvním roce odepisování o 20 % si může určit poplatník s převážně zemědělskou výrobou a lesní výrobou, který je prvním odpisovatelem stroje určený pro tento typ podnikání. (Hakalová, Pšenková a Kryšková, 2021)

TABULKA 10 - ODPISOVÉ SAZBY PŘI ZVÝŠENÍ ODPISU V PRVNÍ ROCE O 20 %

odpisová skupina	roční odpisová sazba (v %)		
	v prvním roce odepisování	v dalších letech odepisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	40	30	33,3
2	31	17,75	20
3	24,4	8,4	10

Zdroj: Hakalová, Pšenková a Kryšková, 2021, vlastní zpracování

Roční sazbu zvýšenou o 15 % v prvním roce může uplatnit poplatník, který je prvním odpisovatelem zařízení pro čištění a úpravu vod a pro třídící a úpravárenské zařízení na zhodnocení druhotných surovin. (Hakalová, Pšenková a Kryšková, 2021)

TABULKA 11 - ODPISOVÉ SAZBY PŘI ZVÝŠENÍ ODPISU V PRVNÍ ROCE O 15 %

odpisová skupina	roční odpisová sazba (v %)		
	v prvním roce odepisování	v dalších letech odepisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	35	32,5	33,3
2	26	18,5	20
3	19	9	10

Zdroj: Hakalová, Pšenková a Kryšková, 2021, vlastní zpracování

Roční odpisovou sazbu zvýšenou v prvním roce odepisování může uplatnit první odpisovatelem hmotného majetku patřícího dle ZDP do odpisových skupin 1 až 3. Neplatí pro hmotný majetek uvedený v § 31 odst. 2, 3 a 5 ZDP.

TABULKA 12 - ODPISOVÉ SAZBY PŘI ZVÝŠENÍ ODPISU V PRVNÍ ROCE O 10 %

odpisová skupina	roční odpisová sazba (v %)		
	v prvním roce odepisování	v dalších letech odepisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	30	35	33,3
2	21	19,75	20
3	15,4	9,4	10

Zdroj: Hakalová, Pšenková a Kryšková, 2021, vlastní zpracování

4.4.2 Zrychlené odepisování

Při zrychleném odepisování dlouhodobého majetku jsou na rozdíl od rovnoměrných odpisů stanoveny koeficienty pro jednotlivé skupiny. Odpisy se stanoví jako podíl vstupní ceny a přiřazeného koeficientu. V dalších zdaňovacích obdobích se odpis stanoví jako podíl dvojnásobku zůstatkové ceny a rozdílu mezi přiřazeným koeficientem a počtem let, kdy byl majetek již odepisován. (Hakalová, Pšenková a Kryšková, 2021)

Následující tabulka 13 ukazuje koeficienty pro jednotlivé odpisové skupiny.

TABULKA 13 - KOEFICIENTY PRO ZRYCHLENÉ ODEPISOVÁNÍ

odpisová skupina	v prvním roce odepisování	v dalších letech odepisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj: Hakalová, Pšenková a Kryšková, 2021, vlastní zpracování

5 DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ

Dle § 38 g odst. 1 ZDP povinnost podat daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob má každá fyzická osoba, jejíž roční příjmy, které jsou předmětem daně, přesáhly 15 000 Kč. Nesmí se však jednat o příjmy od daně osvobozené, nebo z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně (§ 36 ZDP). Dále podává daňové přiznání fyzická osoba vykazuje-li ztrátu, a to bez ohledu na limit 15 000 Kč. (Vychopeň, 2022)

Stanoveny jsou celkem tři druhy daňového přiznání – řádné, opravné a dodatečné. Řádné daňové přiznání se podává nejpozději do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období podle § 136 zákona č. 280/2009 Sb., zákon o daňovém řádu, konkrétně tedy do 1. dubna následujícího roku. Termín pro podání elektronického daňového přiznání se automaticky prodlužuje o měsíc z důvodu podpory elektronizace daní, tedy do 2. května následujícího roku. Řádné daňové přiznání je povinen poplatník podat správci daně, tj. příslušnému finančnímu úřadu, pokud mu byla tato povinnost uložena, nebo mu bylo nařízeno správcem daně daňové přiznání podat. Daňovému subjektu může zpracovávat daňové přiznání daňový poradce. Tehdy se lhůta pro podání daňového přiznání znásobí na 6 měsíců, tj. 1. července následujícího roku, ale pouze za předpokladu, že je doručena správci daně plná moc k zastupování poplatníka. V případě, že v řádném přiznání byly uvedeny chybné informace, je potřeba podat opravné daňové přiznání. Podáním opravného daňového přiznání se řádné daňové přiznání ruší. Opravné daňové přiznání se podává pouze v řádném termínu. Dodatečné daňové přiznání se liší od opravného pouze tím, že se podává až tehdy, pokud řádný termín pro podání daňového přiznání vypršel. (Štohl, 2022)

5.1 Zálohy na daň

Ani daň z příjmů fyzických osob se neobejde bez placení záloh. Výše zálohy je odvozena od poslední známé daňové povinnosti. Poslední známá daňová povinnost je nejčastěji částka daně, kterou si poplatník vypočetl a uvedl ji v daňovém přiznání. U daně z příjmů fyzických osob (na rozdíl od právnických osob) se rozlišuje výpočet zálohy podle jednotlivých dílčích základů daně. Konkrétně se jedná o dílčí základ daně u ostatních příjmů. V něm se zdaňují především jednorázové a příležitostné příjmy, které mohou zásadně ovlivnit velikost daně. Z tohoto důvodu pro účel výpočtu zálohy na daň se snižuje základ daně o velikost dílčího základu daně z ostatních příjmů. (Vančurová a Zídková, 2022)

Poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost přesáhla 30 000 Kč, avšak nepřesáhla 150 000 Kč, platí zálohy na daň na zdaňovací období, a to ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti. První záloha je splatná do 15. dne šestého měsíce zdaňovacího období a druhá je splatná do 15. dne dvanáctého měsíce zdaňovacího období. Poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost přesáhla 150 000 Kč, platí zálohy na daň na zdaňovací období, a to ve výši 1/4 poslední známé daňové povinnosti. Zálohy se platí do 15. dne každé čtvrtletí v roce. (ZDP, ve znění pozdějších přepisů)

Pokud poplatník vykazuje dílčí základ daně ze závislé činnosti, který se rovná nebo je větší než 50 % z celkového základu daně, zálohy na daň se neplatí.

Pokud dílčí základ daně ze závislé činnosti je menší než 15 % z celkového základu daně, poplatník platí vypočtené zálohy.

Dosahuje-li dílčí daň ze závislé činnosti více než 15 %, ale méně než 50 % z celkového základu daně, poplatník platí zálohy v poloviční výši. (Štohl, 2022)

PRAKTICKÁ ČÁST

6 MODELOVÉ PŘÍKLADY

V praktické části bakalářské práce bude na osmi modelových příkladech vypočtena daň z příjmů fyzických osob včetně zdravotního a sociálního pojištění. Rovněž bude proveden i výpočet celkového odvodového zatížení fiktivních fyzických osob. Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob bude sestaveno dle modelového příkladu č. 7.

6.1 Poplatníci daně z příjmů

Daň z příjmů fyzických osob bude porovnána na modelových příkladech (č. 1 až 7), kdy fiktivním poplatníkem bude Ing. Martin Krátký a jeho manželka Bc. Soňa Krátká.

Oba poplatníci provozují živnostenské podnikání, vykazují příjmy ze zaměstnání včetně dalších příjmů podléhajících dani. Ve společné domácnosti manželů žije jejich nezletilá dcera Monika Krátká, na kterou bude Ing. Krátký uplatňovat dle § 35 c ZDP daňové zvýhodnění na jedno vyživované dítě.

6.2 Modelové příklady č. 1 až 3

Tyto modelové příklady se zaměřují jen na příjmy Ing. Krátkého. V prvním příkladu jsou zdaňovány příjmy ze závislé činnosti i ze samostatné činnosti.

V druhém příkladu jsou zdaňovány pouze příjmy ze živnostenského podnikání a v třetím příkladu je uplatněn režim paušální daně.

6.2.1 Modelový příklad č. 1

Ing. Krátký byl zaměstnán v kalendářním roce 2022 v soukromé firmě jako IT specialista. Celková hrubá mzda za zdaňovací období činila 426 890 Kč. Současně po celý rok 2022 provozoval i samostatně výdělečnou činnost, kterou měl jako vedlejší zdroj příjmů.

Na základě živnostenského podnikání provozoval tyto činnosti v oblasti informačních technologií:

- Prodej a pronájem software,
- Poradenství v oblasti hardware a software,
- Poradenství v oblasti komunikací a počítačových sítí,
- Komplexní zpracování dat,
- Správa počítačových sítí a další činnosti související s počítačem. (živnosti.eu)

Jeho příjmy ze živnostenského podnikání činily 550 000 Kč a výdaje uplatnil paušálem 60 % z příjmů.

U zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani a byla uplatněna sleva na poplatníka a daňové zvýhodnění na jedno vyživované dítě (nezletilou dceru).

Na své soukromé životní pojištění zaplatil pojistné (dle potvrzení pojišťovny) ve výši 12 000 Kč a o tuto peněžní částku bude snížen celkový základ daně.

TABULKA 14 - MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 1

Dílčí základ daně ze závislé činnosti (§ 6 ZDP)	426 890 Kč
Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	550 000 Kč
- Paušální výdaje (60 % z příjmů)	330 000 Kč
= Dílčí základ daně ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	220 000 Kč
Základ daně	646 890 Kč
- Nezdánitelné části základu daně (§ 15 ZDP)	
Soukromé životní pojištění	12 000 Kč
= Základ daně snížený o nezdánitelné části	634 890 Kč
Základ daně zaokrouhlený na stovky Kč dolů	634 800 Kč
Daň 15 %	95 220 Kč
- Sleva na poplatníka	30 840 Kč
- Daňové zvýhodnění na 1 vyživované dítě	15 204 Kč
= Daň po slevách	49 176 Kč
- Sražené zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti	17 990 Kč
Doplatek daně	31 186 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Vyměřovacím základem pro výpočet zdravotního a sociálního pojištění OSVČ je 50 % zisku (tj. ½ z dílčího základu daně ze samostatné činnosti).

Zdravotní pojištění (ZP) OSVČ: $(0,5 * 220\,000\text{ Kč}) * 0,135 = 14\,850\text{ Kč}$

Sociální pojištění (SP) OSVČ: $(0,5 * 220\,000\text{ Kč}) * 0,292 = 32\,120\text{ Kč}$

Vyměřovacím základem pro výpočet zdravotního a sociálního pojištění u zaměstnance je hrubá mzda.

Zdravotní pojištění (ZP) sražené zaměstnanci ze mzdy (4,5 %): 19 210 Kč

Sociální pojištění (SP) sražené zaměstnanci ze mzdy (6,5 %): 27 748 Kč

Odvodové zatížení poplatníka činí 143 104 Kč.

6.2.2 Modelový příklad č. 2

V tomto příkladu budou zdaňovány pouze příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP), která bude hlavním zdrojem příjmů. Výše zdanitelných příjmů bude stejná jako v příkladu č. 1, tj. 976 890 Kč.

Celkový základ daně se bude snižovat o zaplacené soukromé životní pojištění a rovněž bude uplatněna sleva na poplatníka i daňové zvýhodnění na jedno vyživované dítě.

TABULKA 15 - MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 2

Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	976 890 Kč
- Paušální výdaje (60 % z příjmů)	586 134 Kč
= Základ daně ze samostatné činnosti	390 756 Kč
- Nezdánitelné části základu daně (§ 15 ZDP) Soukromé životní pojištění	12 000 Kč
Základ daně snížený o nezdánitelné části	378 756 Kč
Základ daně zaokrouhlený na stovky Kč dolů	378 700 Kč
Daň 15 %	56 805 Kč
- Sleva na poplatníka	30 840 Kč
- Daňové zvýhodnění na 1 vyživované dítě	15 204 Kč
= Daň po slevách	10 761 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

ZP OSVČ: $(0,5 * 390\,756 \text{ Kč}) * 0,135 = 26\,376 \text{ Kč}$

SP OSVČ: $(0,5 * 390\,756 \text{ Kč}) * 0,292 = 57\,051 \text{ Kč}$

Ing. Krátký musí odvést minimální zdravotní pojištění za rok 2022 ve výši 31 524 Kč (minimální měsíční záloha na ZP činí 2 627 Kč).

Celkové odvodové zatížení činí 99 336 Kč.

6.2.3 Modelový příklad č. 3

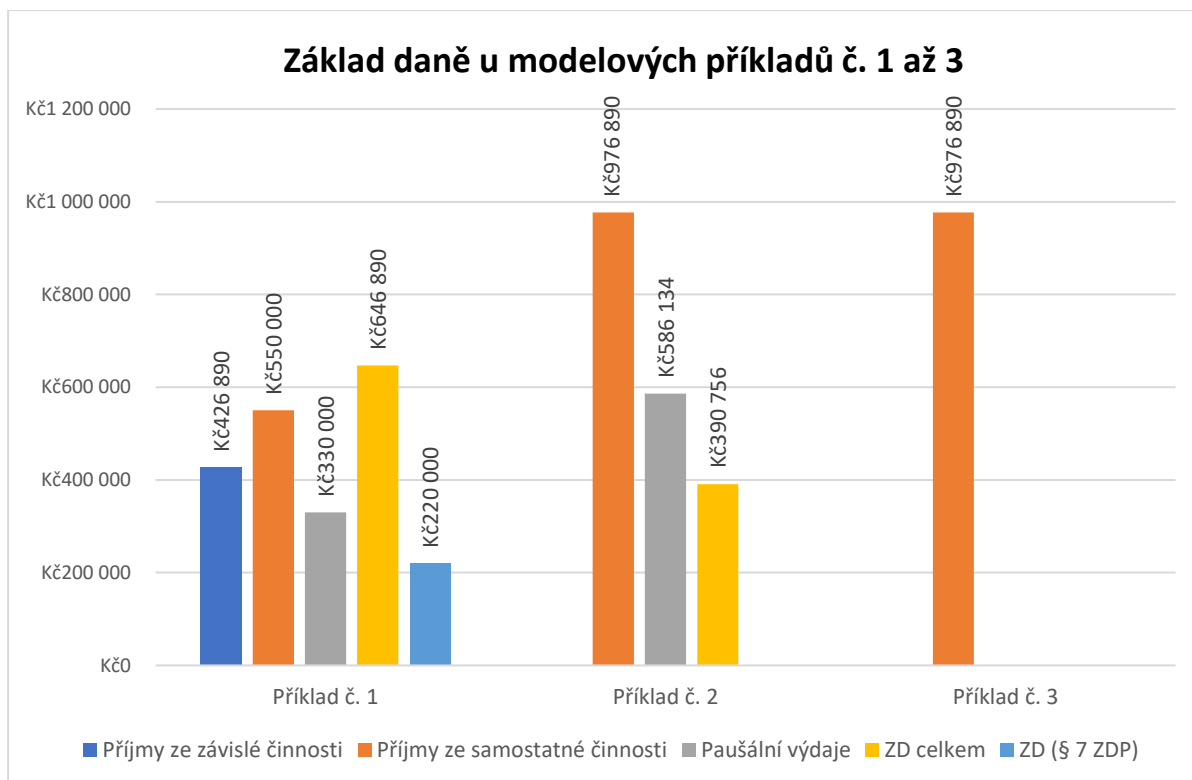
V třetím příkladu bude uplatněn režim paušální daně. Ing. Krátký oznámil (5. 1. 2022) finančnímu úřadu vstup do paušálního režimu (nebyl plátcem DPH a neměl příjmy ze závislé činnosti).

V průběhu roku 2022 platil měsíčně paušální zálohu ve výši 5 994 Kč (zahrnuje daň z příjmů 100 Kč, důchodové pojištění 3 267 Kč a zdravotní pojištění 2 627 Kč).

Odvodové zatížení v roce 2022 činilo 71 298 Kč (tj. $5\,994 \text{ Kč} * 12$). (Štohl, 2022)

6.3 Vyhodnocení modelových příkladů č. 1 až 3

Graf 1 zachycuje porovnání tří modelových příkladů podle základu daně. Jsou zde zobrazeny příjmy ze závislé činnosti, příjmy ze samostatné činnosti snížené o paušální výdaje včetně celkových základů daně a pouze příjmy ze samostatné činnosti. U všech modelových příkladů je stejná výše dosažených příjmů, tj. 976 890 Kč.

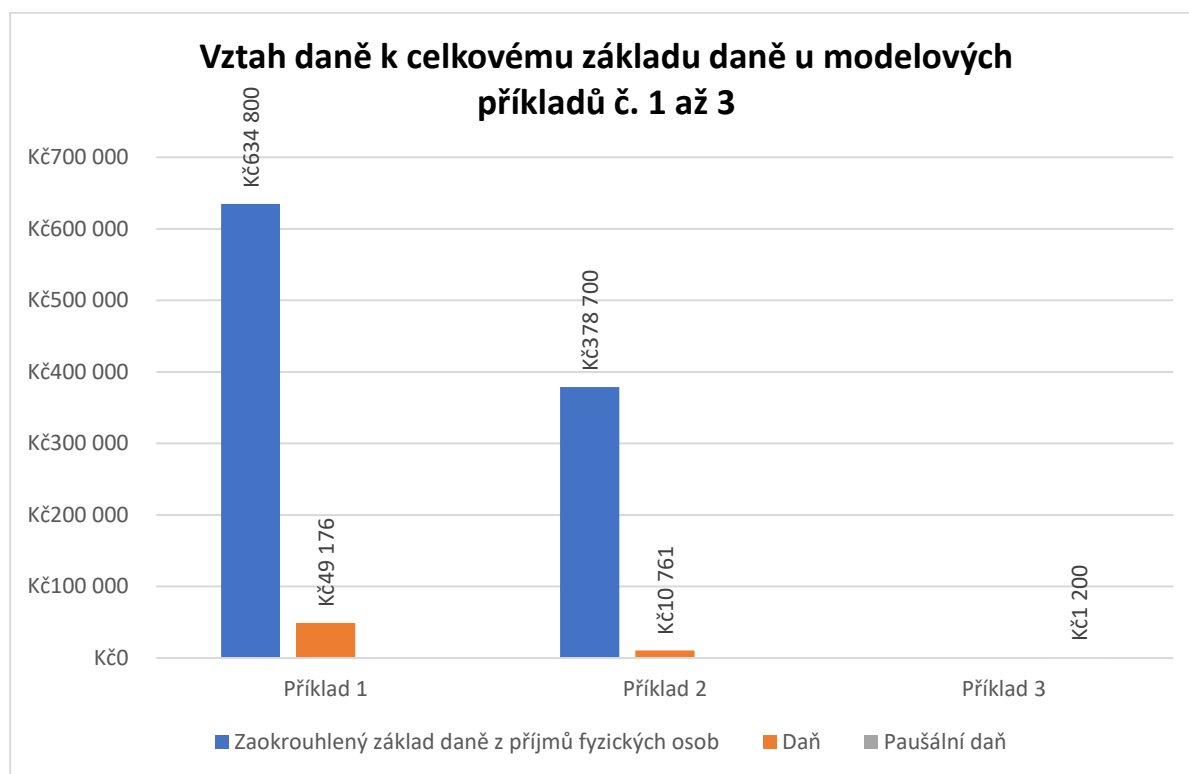

GRAF 1 - POROVNÁNÍ ZÁKLADŮ DANĚ U MODELOVÝCH PŘÍKLADŮ Č. 1 AŽ 3

Zdroj: vlastní zpracování

Při vzájemném porovnání hodnot grafu 1 je patrné, že nejvyšší základ daně se objevuje u příkladu č. 1, kde Ing. Krátký po celý rok 2022 pracoval jako zaměstnanec a současně vykázal příjmy ze samostatné činnosti. Nejnižší základ daně se objevuje u modelového příkladu č. 2, kde Ing. Krátký vykázal pouze příjmy ze samostatné činnosti, které byly sníženy o paušální výdaje (60 %). Rozdíl ve výši 390 756 Kč je základem daně. Vyšší základ daně u příkladu č. 1 je proto, že Ing. Krátký měl příjmy jak ze závislé činnosti, tak i ze živnostenského podnikání. Modelový příklad č. 3 zobrazuje pouze příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP), kde byl uplatněn paušální režim.

Graf 2 zobrazuje vztah daně z příjmů k celkovému zaokrouhlenému základu daně.

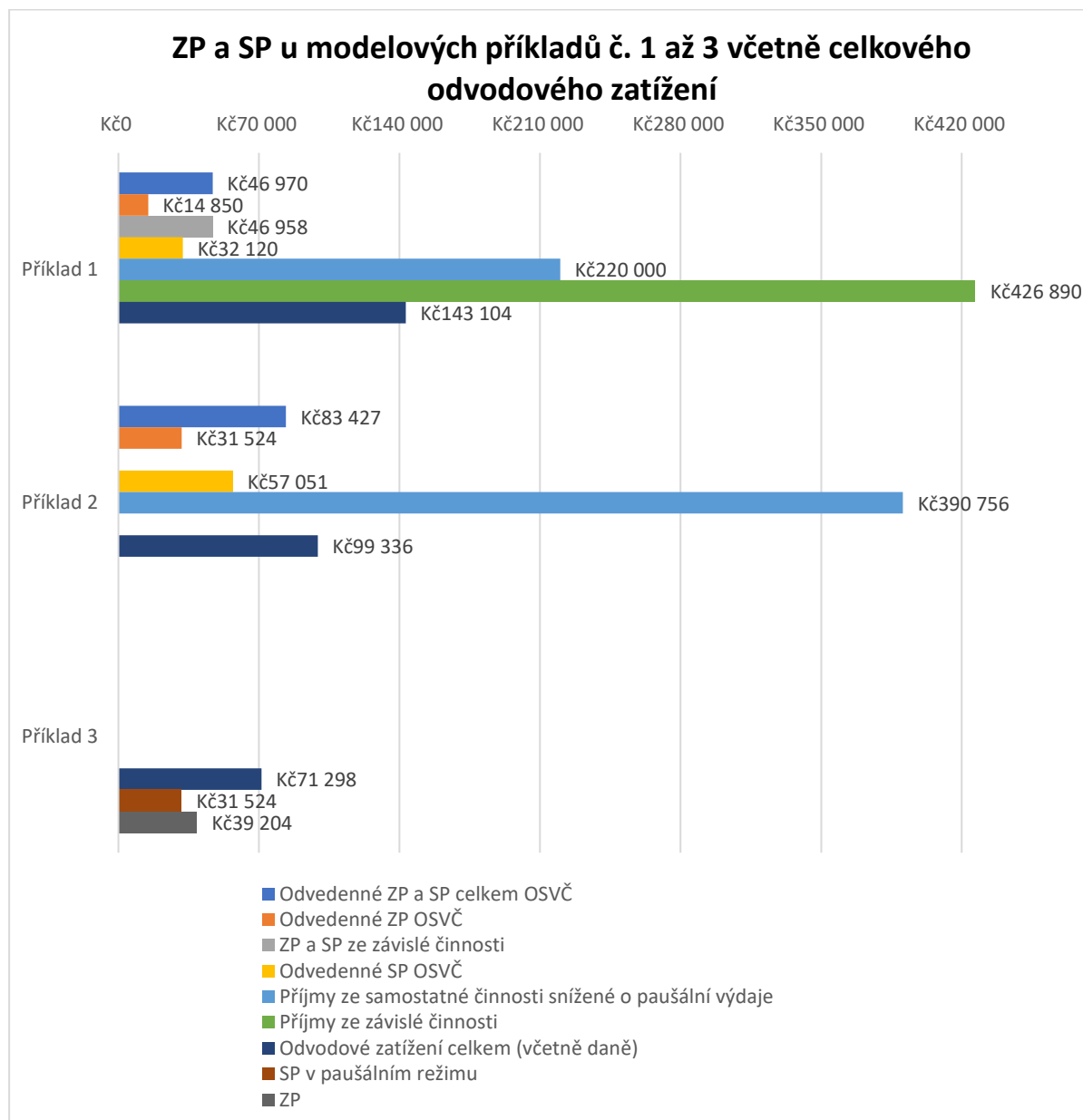

GRAF 2 - POROVNÁNÍ VZTAHU DANĚ K CELKOVÉMU ZÁKLADU DANĚ U PŘÍKLADŮ Č. 1 AŽ 3

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu 2 je zřejmé, že pokud se zvyšuje základ daně, tak se zvyšuje i daň z příjmů. Nejvyšší zaokrouhlený základ daně je u příkladu č. 1 ve výši 634 800 Kč. Tento základ daně tvoří příjmy ze zaměstnání (tj. ze závislé činnosti) ve výši 426 890 Kč a příjmy ze samostatné činnosti ve výši 550 000 Kč, které byly sníženy o paušální výdaje (60 % z příjmů, tj. 330 000 Kč), což je uvedeno i v grafu 1. U příkladu č. 1 daň po slevách je nejvyšší v částce 49 176 Kč. U příkladu č. 2 je nižší celkový zaokrouhlený základ daně, neboť pan Krátký vykázal pouze příjmy ze samostatné činnosti ve výši 976 890 Kč snížené o paušální výdaje, které činí 586 134 Kč, jak je uvedeno i v grafu 1. Tím se snížil celkový základ daně, který činí 378 700 Kč a současně se tak snížila i daň z příjmů. U obou příkladů se základ daně snižoval o zaplacené soukromé životní pojištění a byla uplatněna sleva na poplatníka a jedno vyživované dítě. Nejnižší daň z příjmů činí 1 200 Kč (12 měsíců * 100 Kč) u příkladu č. 3, kdy byl uplatněn paušální režim (u příjmů z podnikání ve výši 976 890 Kč).

Graf 3 srovnává u modelových příkladů č. 1 až 3 výši zdravotního a sociálního pojištění včetně celkového odvodového zatížení. Výši zdravotního a sociálního pojištění ovlivňuje vyměřovací základ pro výpočet pojistného a zda se jedná o hlavní či vedlejší činnost OSVČ.

GRAF 3 - SROVNÁNÍ ZDRAVOTNÍHO A SOCIÁLNÍHO POJIŠTĚNÍ U MODELOVÝCH PŘÍKLADŮ Č. 1 AŽ 3
Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu 3 lze vyčíst, že nejvyšší celkové odvodové zatížení ve výši 143 104 Kč je u příkladu č. 1. Celková hodnota odvedeného zdravotního a sociálního pojištění je rovněž nejvyšší, neboť pojistné bylo sraženo z hrubé mzdy zaměstnanci a současně bylo odvedeno i pojistné OSVČ (jedná se o vedlejší činnost). Nižší celkové odvodové zatížení ve výši 99 336 Kč je u modelového příkladu č. 2. Poplatník vykazoval pouze příjmy ze živnostenského podnikání, a proto bylo odvedeno i nižší pojistné. Nejnižší odvodové zatížení činí 71 298 Kč a je u příkladu č. 3, u kterého byl uplatněn paušální režim. V paušálním režimu pan Krátký odvedl rovněž i nejnižší zdravotní a sociální pojištění.

6.4 Modelové příklady č. 4 až 7

Souběh dílčích základů daně u obou poplatníků je předmětem modelových příkladů č. 4 až 6 b. Pan Krátký i paní Krátká zdaňují příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP) a souběžně příjmy ze živnostenského podnikání. Samostatně výdělečná činnost (§ 7 ZDP) je jejich vedlejším zdrojem příjmů. Rovněž oba poplatníci budou vykazovat i jiné druhy příjmů, kdy podle jednotlivých druhů příjmů se stanoví dílčí základy daně. U obou poplatníků bude vyčísleno i celkové odvodové zatížení (tj. daň z příjmů včetně zdravotního a sociálního pojištění). Bude sestaveno daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob na základě modelového příkladu č. 7, kdy poplatníkem bude Bc. Soňa Krátká.

6.4.1 Modelový příklad č. 4

Poplatníkem daně z příjmů je Bc. Soňa Krátká, která je zaměstnána na základě pracovní smlouvy jako učitelka odborného výcviku (pro učební obor kadeřník/kadeřnice) na středním odborném učilišti. Ze závislé činnosti za kalendářní rok 2022 vykázala příjmy ve výši 396 620 Kč (jedná se o úhrn hrubé mzdy za rok 2022). U zaměstnavatele podepsala prohlášení k dani a uplatňuje slevu za poplatníka. Zaměstnání měla jako hlavní zdroj příjmů. Současně vykonávala i samostatně výdělečnou činnost na základě živnostenského oprávnění.

Provozovala řemeslnou živnost kadeřnictví (po celý rok 2022).

Živnostenské oprávnění umožňuje provozovat tyto činnosti:

- Zhotovování pánských, dámských i dětských účesů,
- Zhotovování vlasových doplňků a příčesků,
- Úpravu řas a obočí. (živnosti.eu)

Z podnikání paní Krátká dosáhla příjmy ve výši 184 200 Kč a uplatnila paušální výdaje (tj. 80 % z příjmů). V kalendářním roce 2022 bezplatně darovala krev (jeden odběr), a proto bude v daňovém přiznání uplatňovat dar na zdravotnické účely, který se oceňuje částkou 3 000 Kč. Z poskytnuté zápůjčky ve zdaňovacím období přijala úroky v částce 5 000 Kč, které budou zdaňovány jako příjem z kapitálového majetku (§ 8 ZDP).

Tabulka 16 - MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 4

Dílčí základ daně ze závislé činnosti (§ 6 ZDP)	396 620 Kč
Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	184 200 Kč
- Paušální výdaje (80 % z příjmů)	147 360 Kč
= Dílčí základ daně ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	36 840 Kč
Dílčí základ daně z kapitálového majetku (§ 8 ZDP)	5 000 Kč
Základ daně	438 460 Kč
- Nezdánitelné části základu daně (§ 15 ZDP) Hodnota daru	3 000 Kč
= Základ daně snížený o nezdánitelné části	435 460 Kč
Základ daně zaokrouhlený na stovky Kč dolů	435 400 Kč
Daň 15 %	65 310 Kč
- Sleva na poplatníka	30 840 Kč
= Daň po slevách	34 470 Kč
- Sražené zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti	28 653 Kč
Doplatek daně	5 817 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

ZP OSVČ: $(0,5 * 36\,840\text{ Kč}) * 0,135 = 2\,487\text{ Kč}$

SP OSVČ: neplatí se (pokud zisk je do výše 93 387 Kč v případě, že samostatná činnost je jako vedlejší zdroj příjmů)

ZP sražené zaměstnanci ze mzdy (4,5 %): 17 848 Kč

SP sražené zaměstnanci ze mzdy (6,5 %): 25 781 Kč

Celkové odvodové zatížení je ve výši 80 586 Kč.

6.4.2 Modelový příklad č. 5

Modelový příklad č. 5 bude vycházet z modelového příkladu č. 1, kdy Ing. Krátký zdaňuje příjmy ze zaměstnání a ze samostatné výdělečné činnosti, která je posuzována jako vedlejší činnost. Na základě darovací smlouvy bezúplatně nabyt pozemek oceněný odborným znalcem v hodnotě 580 000 Kč. Jedná se o dar v přímé linii (tj. mezi osobami blízkými), a proto tento příjem je osvobozen od daně. Pan Krátký tento pozemek v roce 2022 prodal a z prodeje pozemku měl příjem ve výši 900 000 Kč. Rovněž se základ daně bude snižovat o zaplacené soukromé životní pojištění ve výši 14 000 Kč a bude uplatněna sleva na poplatníka a daňové zvýhodnění na jedno vyživované dítě.

TABULKA 17 - MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 5

Dílčí základ daně ze závislé činnosti (§ 6 ZDP)	426 890 Kč
Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	550 000 Kč
- Paušální výdaje (60 % z příjmů)	330 000 Kč
= Dílčí základ daně ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	220 000 Kč
Ostatní příjmy (§ 10 ZDP) – prodej pozemku	900 000 Kč
- Výdaje (odborný odhad)	580 000 Kč
= Dílčí základ daně z ostatních příjmů (§ 10 ZDP)	320 000 Kč
Základ daně	966 890 Kč
- Nezdaniitelné části základu daně (§ 15 ZDP) Soukromé životní pojištění	12 000 Kč
= Základ daně snížený o nezdaniitelné části	954 890 Kč
Základ daně zaokrouhlený na stovky Kč dolů	954 800 Kč
Daň 15 %	143 220 Kč
- Sleva na poplatníka	30 840 Kč
- Daňové zvýhodnění na 1 vyživované dítě	15 204 Kč
= Daň po slevách	97 176 Kč
- Sražené zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti	17 990 Kč
Doplatek daně	79 186 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

ZP sražené zaměstnanci ze mzdy (4,5 %): 19 210 Kč

SP sražené zaměstnanci ze mzdy (6,5 %): 24 748 Kč

ZP OSVČ: 14 850 Kč

SP OSVČ: 32 120 Kč

Celkové odvodové zatížení činí 191 104 Kč.

6.4.3 Modelový příklad č. 6a

Předmětem modelových příkladů č. 6a i č. 6b bude zdanění příjmů spolupracujících osob. Příklad č. 6a navazuje na příklad č. 5. Ing. Krátký bude zdaňovat 90 % svých příjmů ze samostatné činnosti. Dílčím základem daně bude stejný příjem ze zaměstnání ve výši 426 890 Kč a dílčí základ daně z ostatních příjmů rovněž činí 320 000 Kč.

TABULKA 18 - MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 6A

Dílčí základ daně ze závislé činnosti (§ 6 ZDP)	426 890 Kč
Příjmy ze samostatné činnosti (90 % z 550 000 Kč)	495 000 Kč
- Paušální výdaje (60 % z příjmů)	297 000 Kč
= Dílčí základ daně ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	198 000 Kč
Dílčí základ daně z ostatních příjmů (§ 10 ZDP)	320 000 Kč
Základ daně	944 890 Kč
- Nezdánitelné části základu daně (§ 15 ZDP)	
Soukromé životní pojištění	12 000 Kč
= Základ daně snížený o nezdánitelné části	932 890 Kč
Základ daně zaokrouhlený na stovky Kč dolů	932 800 Kč
Daň 15 %	139 920 Kč
- Sleva na poplatníka	30 840 Kč
- Daňové zvýhodnění na 1 vyživované dítě	15 204 Kč
= Daň po slevách	93 876 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

ZP OSVČ (vedlejší činnost): $(0,5 * 198\ 000\ \text{Kč}) * 0,135 = 13\ 365\ \text{Kč}$

SP OSVČ (vedlejší činnost): $(0,5 * 198\ 000\ \text{Kč}) * 0,292 = 28\ 908\ \text{Kč}$

Odvodové zatížení je ve výši 136 149 Kč.

6.4.4 Modelový příklad č. 6b

Příklad č. 6b navazuje na modelový příklad č. 4. Paní Krátká bude zdaňovat navíc 10 % příjmů ze samostatné činnosti jejího manžela (pana Krátkého).

TABULKA 19 - MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 6B

Dílčí základ daně ze závislé činnosti (§ 6 ZDP)	396 620 Kč
Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	495 000 Kč
Příjmy jako spolupracující osoba (10 % z 550 000 Kč)	55 000 Kč
- Paušální výdaje (60 % z příjmů)	33 000 Kč
Příjmy ze samostatné činnosti	184 200 Kč
- Paušální výdaje (80 % z příjmů)	147 360 Kč
= Dílčí základ daně ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	58 840 Kč
Dílčí základ daně z kapitálového majetku (§ 8 ZDP)	5 000 Kč
Základ daně	460 460 Kč
- Nezdánitelné části základu daně (§ 15 ZDP)	
Hodnota datu	3 000 Kč
= Základ daně snížený o nezdánitelné části	457 460 Kč
Základ daně zaokrouhlený na stovky Kč dolů	457 400 Kč
Daň 15 %	68 610 Kč
- Sleva na poplatníka	30 840 Kč
= Daň po slevách	37 740 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

ZP OSVČ (vedlejší činnost): $(0,5 * 58 840 \text{ Kč}) * 0,135 = 3 972 \text{ Kč}$

SP OSVČ (vedlejší činnost): neplatí se

Odvodové zatížení činí 41 712 Kč.

6.4.5 Modelový příklad č. 7

Modelový příklad č. 7 bude zachycovat všechny dílčí základy daně (dle § 6 až § 10 ZDP) a bude navazovat na modelový příklad č. 4. Paní Krátká navíc bude zdaňovat příjem z nájmu rekreační chaty ve výši 72 000 Kč, kdy skutečné výdaje související s pronájmem činily 30 000 Kč. Nemovitost není součástí společného jmění manželů (vlastníkem zapsaným v katastru nemovitostí je paní Krátká), a proto příjem z nájmu musí zdaňovat pouze paní Krátká. Další příjem, který bude zdaňovat je příjem z prodeje cenných papírů, které paní Krátká nabyla v dubnu 2021 za 80 000 Kč a prodala je v květnu 2022 za 118 000 Kč. Cenné papíry nebyly zařazeny v obchodním majetku.

Příjem z prodeje cenných papírů není osvobozen od daně, neboť je překročen limit z prodeje 100 000 Kč a doba mezi nabytím a prodejem nepřesáhla tři roky. (Štohl, 2022)

Dle modelového příkladu č. 7 bude sestaveno i daňové přiznání.

TABULKA 20 - MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 7

Dílčí základ daně ze závislé činnosti (§ 6 ZDP)	396 620 Kč
Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	184 200 Kč
- Paušální výdaje (80 % z příjmů)	147 360 Kč
= Dílčí základ daně ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	36 840 Kč
Dílčí základ daně z kapitálového majetku (§ 8 ZDP)	5 000 Kč
Příjmy z nájmu (§ 9 ZDP)	72 000 Kč
- Výdaje	30 000 Kč
= Dílčí základ daně z nájmu	42 000 Kč
Ostatní příjmy (§ 10 ZDP)	118 000 Kč
- Výdaje (nabývací cena cenných papírů)	80 000 Kč
= Dílčí základ daně z ostatních příjmů (§ 10 ZDP)	38 000 Kč
Základ daně	518 460 Kč
- Nezdánitelné části základu daně (§ 15 ZDP) Hodnota daru	3 000 Kč
= Základ daně snížený o nezdánitelné části	515 460 Kč
Základ daně zaokrouhlený na stovky Kč dolů	515 400 Kč
Daň 15 %	77 310 Kč
- Sleva na poplatníka	30 840 Kč
= Daň po slevách	46 470 Kč
- Sražené zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti	28 653 Kč
Doplatek daně	17 817 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

ZP OSVČ: $(0,5 * 36\,840) * 0,135 = 2\,487$ Kč

SP OSVČ: neplatí se

ZP sražené zaměstnanci ze mzdy (4,5 %): 17 848 Kč

SP sražené zaměstnanci ze mzdy (6,5 %): 25 781 Kč

Celkové odvodové zatížení činí 92 585 Kč.

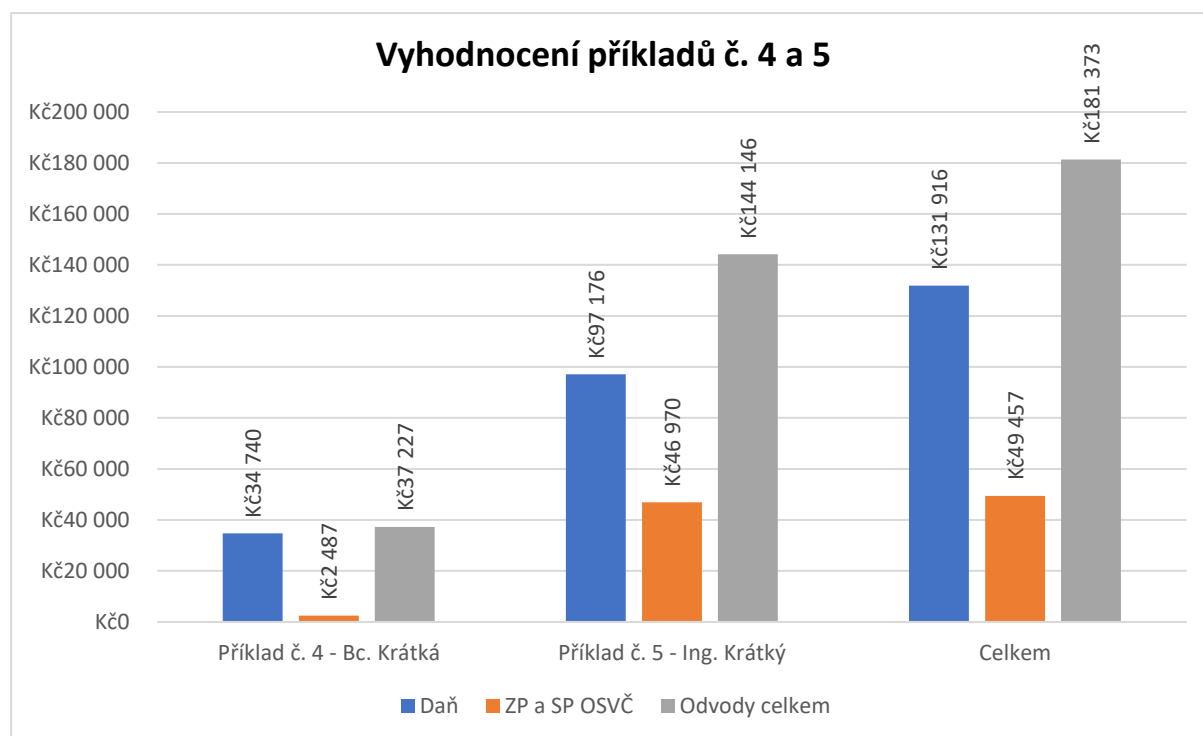
6.5 Vyhodnocení modelových příkladů č. 4 až 7

Tabulka 21 zobrazuje srovnání modelových příkladů č. 4 a 5 z pohledu daně z příjmů, zdravotního a sociálního pojištění OSVČ a celkového odvodového zatížení u obou poplatníků.

TABULKA 21 - VYHODNOCENÍ PŘÍKLADŮ Č. 4 A 5

	DAŇ	ZP + SP OSVČ	ODVODY CELKEM
Bc. Krátká – příklad č. 4	34 740 Kč	2 487 Kč	37 227 Kč
Ing. Krátký – příklad č. 5	97 176 Kč	46 970 Kč	144 146 Kč
Celkem	131 916 Kč	49 457 Kč	181 373 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

GRAF 4 - VYHODNOCENÍ PŘÍKLADŮ Č. 4 A 5

Zdroj: vlastní zpracování

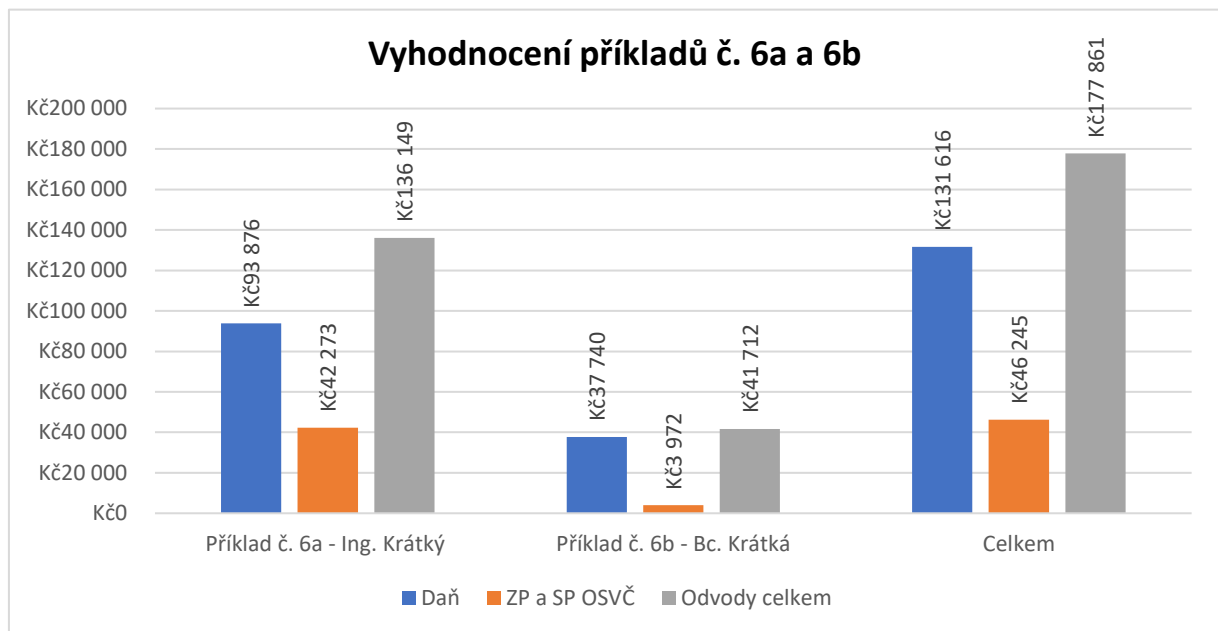
V tabulce 22 jsou vyhodnoceny modelové příklady č. 6a a 6b, které se zabývají zdaňováním příjmů spolupracujících osob. Pan Krátký zdaňuje 90 % svých příjmů ze samostatné činnosti včetně příjmů ze závislé činnosti a ostatních příjmů. Jeho manželka paní Krátká zdaňuje své příjmy ze samostatné činnosti a současně i 10 % z příjmů (ze samostatné činnosti) manžela jako spolupracující osoba. Předmětem zdanění je i dílčí základ daně ze závislé činnosti a z kapitálového majetku.

TABULKA 22 - VYHODNOCENÍ PŘÍKLADŮ Č. 6A A 6B

	DAŇ	ZP + SP OSVČ	ODVODY CELKEM
Ing. Krátký – příklad č. 6a	93 876 Kč	42 273 Kč	136 149 Kč
Bc. Krátká – příklad č. 6b	37 740 Kč	3 972 Kč	41 712 Kč
Celkem	131 616 Kč	46 245 Kč	177 861 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

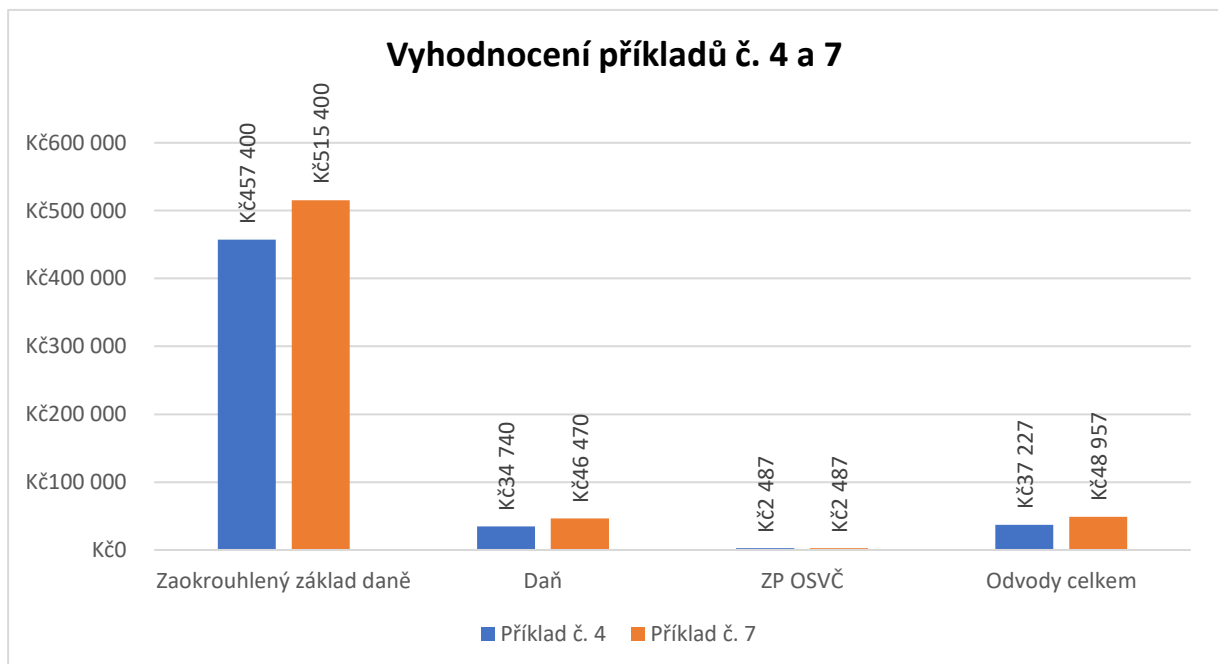
Porovnáním celkového odvodového zatížení je patrné, že výhodnější variantou pro oba poplatníky je uplatnění institutu spolupracujících osob, neboť rozdíl u odvodového zatížení (oproti příkladu č. 4 a 5, kdy manželé nejsou spolupracující osoby) činí 3 512 Kč.

Graf 5 - VYHODNOCENÍ PŘÍKLADŮ Č. 6A A 6B

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 6 porovnává příklad č. 4 a 7, kdy poplatníkem daně z příjmů je Bc. Krátká.

GRAF 6 - VYHODNOCENÍ PŘÍKLADŮ Č. 4 A 7

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu 6 je patrné, že pokud se zvyšuje základ daně, tak se zvyšuje i daň z příjmů, ale výše zdravotního a sociálního pojištění se nemění. U příkladu č. 7 se zvýšil celkový základ daně (oproti příkladu č. 1), neboť paní Krátká vykázala navíc dílčí základ daně z nájmu a z ostatních příjmů. Tyto oba základy daně nemají vliv na výši pojistného (nevstupují do vyměřovacího základu pro výpočet pojistného), které proto bylo odvedeno ve stejné výši.

Závěr

Záměrem této bakalářské práce bylo aplikovat poznatky z teoretické části do modelových příkladů v praktické části. Hlavním cílem praktické části bylo optimalizovat výši daně z příjmů v souběhu dílčích základů daně a následně pak vyhodnotit nejlepší variantu u obou poplatníků. Zapotřebí bylo též porovnat celkové odvodové zatížení daných poplatníků

Bylo sestaveno celkem osm modelových příkladů na fiktivní fyzické osobě Ing. Martina Krátkého a jeho manželce Bc. Soně Krátké, které mají společně jedno nezletilé dítě. V prvních třech příkladech byly zdaňovány pouze příjmy pana Ing. Martina Krátkého. V prvním příkladu se jednalo o zdanění příjmů ze závislé i ze samostatné činnosti. V druhém příkladu už šlo pouze o zdanění příjmů z podnikání a ve třetím příkladu byl uplatněn paušální režim daně. Příklad č. 1 má nejvyšší odvodové zatížení, protože jsou zde vykázány i příjmy ze závislé činnosti. Příklad číslo 2 a 3 lze mezi sebou porovnat, neboť zde nehrají roli právě příjmy ze závislé činnosti. Pro pana Ing. Martina Krátkého je proto nejlepší využít paušální daň, která je vyobrazena v modelovém příkladu číslo 3, protože odvodové zatížení je zde nejnižší, a to 71 298 Kč.

Jestliže je člověk zaměstnán zaměstnavatelem, má to řadu výhod i nevýhod. V zaměstnání oproti podnikání osoba získá do určité míry jistotu v podobě zajištění práce zaměstnavatelem, placené dovolené i nemocenské, zaměstnaneckých benefitů a obecně menší míry stresu než při provozování samostatné výdělečné činnosti. Podnikání však vytváří do určité míry pro podnikatele svobodu, kdy je podnikatel pánem svého času na úkor např. neplacené nemocenské či dovolené či delší pracovní doby ve dnech, kdy pracuje.

Předmětem modelových příkladů č. 4 až 7 byl již souběh dílčích základů daně u obou poplatníků, tedy Ing. Martina Krátkého a jeho manželky Bc. Soni Krátké. V příkladu č. 4 a 5 je vypočítána odvodová povinnost obou poplatníků zvlášť. V příkladu č. 6a a 6b je výpočet zaměřen na zdaňování příjmů spolupracujících osob. Vyhodnocením těchto příkladů bylo zjištěno, že se vyplatí poplatníkům uplatnit status spolupracujících osob, kdy paní Bc. Krátká uplatňuje své příjmy ze samostatné činnosti, a k tomu uplatnila 10 % příjmů ze samostatné činnosti pana Ing. Krátkého. Rozdíl oproti součtu odvodových zatížení z příkladu č. 4 a 5 je vyšší o 3 512 Kč. Dále byl porovnán příklad č. 4 a 7, kdy u příkladu č. 7 byl přidán příjem z pronájmu chaty a příjem z prodeje cenných papírů. V tomto případě bylo zjištěno, že odvod zdravotního a sociálního pojištění u OSVČ zůstává stejný, mění se pouze vypočítaná daň. Zdravotní a sociální pojištění u OSVČ vyplývá z výše příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP). U příkladu č. 7 bylo sestaveno daňové přiznání, ve kterém jsou uvedeny všechny dílčí základy daně (dle § 6 až § 10 ZDP).

Vzhledem k častým změnám v daňových zákonech (např. paušální režim pro rok 2023) nemusí být tato bakalářská práce plně aktuální pro následující zdaňovací období.

Seznam použité literatury

HAKALOVÁ, J., PŠENKOVÁ, Y., KRYSKOVÁ, Š. Daňová evidence podnikatelů a jednoduché účetnictví neziskových subjektů. 3. rozšířené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. Daně (Wolters Kluwer ČR). 176 s. ISBN 978-80-7676-024-0

HNÁTEK, M. Zcela legální daňové triky 2022. 6. vydání. ESAP s.r.o., 2022. 276 s. ISBN 978-80-907398-5-7

KLIMEŠOVÁ, L. Daňová optimalizace. 2. aktualizované vydání. Praha: Ústav práva a právní vědy, o.p.s.: European Business School SE, 2018. 274 s. ISBN 978-80-87974-17-9

KUBÁTOVÁ, K. Daňová teorie a politika. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, 272 s. ISBN 978-80-7598-165-3

MÜLLEROVÁ, L. a ŠINDELÁŘ M., 2016. Účetnictví, daně a audit v obchodních korporacích. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-58

ŠTOHL, P. Daně 2022 výklad a praktické příklady. 8. vydání. Znojmo: Ing. Pavel Štohl, 2022. 196 s. ISBN 978-80-88221-61-6

VANČUROVÁ, A., ZÍDKOVÁ H. Daňový systém ČR 2022. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022, 364 s. ISBN 978-80-7676-362-3.

VYCHOPEŇ, J. Meritum Daň z příjmů 2022. 18. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. 546 s. ISBN 978-80-7676-356-2

Internetové zdroje

Důchodové pojištění. [online]. mpsv.cz. Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 10. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/duchodove-pojisteni>

Holičství, kadeřnictví. [online]. živnosti.eu [cit. 10. 7. 2023] Dostupné z: <https://www.zivnosti.eu/products/holicstvi-kadernictvi/>

Některé činnosti v oblasti informačních technologií. živnosti.eu [online]. [cit. 10. 7. 2023] Dostupné z: <https://www.zivnosti.eu/products/nektere-cinnosti-v-oblasti-informacnich-technologii/#:~:text=%C5%BDivnostensk%C3%A9%20opr%C3%A1vn%C4%9Bn%C3%AD%20je%20k%20poskytov%C3%A1n%C3%AD%20u%C5%BEit%C3%AD%20%28prodej%20a,software.%20Poradenstv%C3%AD%20v%20oblasti%20komunikac%C3%AD%20a%20po%C4%8D%C3%ADta%C4%8Dov%C3%BDch%20s%C3%ADt%C3%AD.>

Nemocenské pojištění. [online]. mpsv.cz. Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 10. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/nemocenske-pojisteni>

Sazby DPH: kolik jich je a jak je správně určit [online]. Seyfor, a. s. [cit. 18. 2. 2023]. Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/dane/sazby-dph-kolik-jich-spravne-urcit/>

16/1993 Sb., o dani silniční. Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. © AION CS, s. r. o. 2010. [cit. 20. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2007-261>

235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. © AION CS, s. r. o. 2010. [cit. 16. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235>

242/2016 Sb., celní zákon. Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. © AION CS, s. r. o. 2010. [cit. 16. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-242>

261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. © AION CS, s. r. o. 2010. [cit. 20. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2007-261>

353/2003 Sb., o spotřebních daních. Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. © AION CS, s. r. o. 2010. [cit. 16. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-353>

586/1992 Sb. České národní rady o daních z příjmu. Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. © AION CS, s. r. o. 2010. [cit. 10. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

592/1992 Sb. České národní rady o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. © AION CS, s. r. o. 2010. [cit. 20. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-592>

Seznam obrázků

Obrázek 1 - SCHÉMA DAŇOVÉHO SYSTÉMU ČR.....	12
Obrázek 2 - STRUKTURA PŘÍMÝCH DANÍ ČR	13
Obrázek 3 - STRUKTURA NEPŘÍMÝCH DANÍ	15
Obrázek 4 - PŘEHLED ÚČASTI NA SOCIÁLNÍM POJIŠTĚNÍ.....	18

Seznam grafů

Graf 1 - POROVNÁNÍ ZÁKLADŮ DANĚ U MODELOVÝCH PŘÍKLADŮ Č. 1 AŽ 3	42
Graf 2 - POROVNÁNÍ VZTAHU DANĚ K CELKOVÉMU ZÁKLADU DANĚ U PŘÍKLADŮ Č. 1 AŽ 3	43
Graf 3 - SROVNÁNÍ ZDRAVOTNÍHO A SOCIÁLNÍHO POJIŠTĚNÍ U MODELOVÝCH PŘÍKLADŮ Č. 1 AŽ 3..	44
GRAF 4 - VYHODNOCENÍ PŘÍKLADŮ Č. 4 A 5	50
Graf 5 - VYHODNOCENÍ PŘÍKLADŮ Č. 6A A 6B	51
Graf 6 - VYHODNOCENÍ PŘÍKLADŮ Č. 4 A 7	51

Seznam tabulek

Tabulka 1 - SAZBY SOCIÁLNÍHO POJISTNÉHO.....	18
Tabulka 2 - SAZBY SOCIÁLNÍHO POJISTĚNÍ POUŽÍVANÉ K VÝPOČTU POJISTNÉHO	18
Tabulka 3 - ZJEDNODUŠENÝ PŘEHLED DÍLČÍCH ZÁKLADŮ DANĚ Z PŘÍJMŮ FO	22
Tabulka 4 - SCHÉMA ZÁKLADU DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	27
Tabulka 5 - SCHÉMA VÝPOČTU DANĚ Z PŘÍJMŮ FO	27
Tabulka 6 - SLEVY NA DANI A DAŇOVÁ ZVÝHODNĚNÍ V ČR PRO ROK 2022	29
Tabulka 7 - PAUŠÁLNÍ VÝDAJE	31
Tabulka 8 - ODPISOVÉ SKUPINY	33
Tabulka 9 - NEJVYŠŠÍ ODPISOVÉ SAZBY	33
Tabulka 10 - ODPISOVÉ SAZBY PŘI ZVÝŠENÍ ODPISU V PRVNÍ ROCE O 20 %	34
Tabulka 11 - ODPISOVÉ SAZBY PŘI ZVÝŠENÍ ODPISU V PRVNÍ ROCE O 15 %	34
Tabulka 12 - ODPISOVÉ SAZBY PŘI ZVÝŠENÍ ODPISU V PRVNÍ ROCE O 10 %	34
Tabulka 13 - KOEFICIENTY PRO ZRYCHLENÉ ODEPISOVÁNÍ	35
Tabulka 14 - MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 1.....	40
Tabulka 15 - MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 2.....	41
Tabulka 16 - MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 4.....	45
Tabulka 17 - MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 5.....	46
Tabulka 18 - MODELOVÝ PŘÍKLAD 6A	47
Tabulka 19 - MODELOVÝ PŘÍKLAD 6B	48
Tabulka 20 - MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 7.....	49
Tabulka 21 - VYHODNOCENÍ PŘÍKLADŮ Č. 4 A 5	50
Tabulka 22 - VYHODNOCENÍ PŘÍKLADŮ Č. 6A A 6B.....	50

Seznam příloh

Příloha č. 1 - DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ V SOUBĚHU DÍLČÍCH ZÁKLADŮ DANĚ PRO MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 7

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Hlavní město Prahu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

Prahu 6

01 Daňové identifikační číslo

C Z 8 9 0 6 0 3 7 0 2 1

02 Rodné číslo

8 9 0 6 0 3 / 7 0 2 1

Otisk podacího razítka finančního úřadu

03 DAP¹⁾

řádné

X

opravné

dodatečné

Důvody pro podání dodatečného

DAP zjištěny dne

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

Datum

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování,
která byla uplatněna u správce daně před uplynutím neprodloužené lhůty¹⁾

ano

ne

X

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

ano

ne

X

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon")

za zdaňovací období (kalendářní rok)

2022

nebo jeho část²⁾ od

do

dále jen "DAP"

1. ODDÍL - Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Krátká	07 Rodné příjmení*) Nová	08 Jméno (-a) Soňa
09 Titul*) Bc.	10 Státní příslušnost ČR	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec Praha 6	13 Ulice/část obce Kolejní	14 Číslo popisné / orientační 2636
15 PSČ 160 00	16 Telefon / mobilní telefon*) 606745720	17 E-mail*) kratkas@seznam.cz
		18 Stát Česká republika

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice/část obce	21 Číslo popis./ orientační	22 PSC
---------	--------------------	-----------------------------	--------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice/část obce	25 Číslo popisné / orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon*)	28 E-mail*)

29 Kód státu - vyplní jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

Kč

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami¹⁾

ano

ne

X

25 5405 MFin 5405 vzor č.28

Příloha č. 1 - DAŇOVÉ PŘÍZNÁNÍ V SOUBĚHU DÍLČÍCH ZÁKLADŮ DANĚ PRO MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 7

2. ODDÍL - Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů	396 620	
32 (neobsazeno)		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 - ř. 33)	396 620	
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí podle §6 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	396 620	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	36 840	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	5 000	
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	42 000	
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	38 000	
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).	121 840	
42 Základ daně (36 + kladná hodnota z ř. 41)	518 460	
43 (neobsazeno)		
44 Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř.41		
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	518 460	

3. ODDÍL - Nezdaniitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců	
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění - daru/darů)		3 000		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)	0			
48 Odst. 5 zákona (penzijní příspěvěk, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)				
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)				
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)				
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)				
52 §34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)				
53 §34 odst. 4 zákona (odpočet na podporu odborného vzdělávání)				
54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř.46 + ř.47 + ř.48 + ř.49 + ř.50 + ř.51 + ř. 52 + ř. 52 a + ř.53)		3 000		
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř.45 - ř.54)		515 460		
56 Základ daně zaokrouhlený na celé sta Kč dolů		515 400		
57 Daň podle § 16 zákona		77 310,00		

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58 Daň podle §16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	77 310,00	
59 (neobsazeno)		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru	77 310	
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus		

5. ODDÍL - Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
62a Sleva za zastavenou exekuci podle § 35 odst. 4 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab č.1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul *) manželky (manžela)		Rodné číslo	
--	--	-------------	--

Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		30 840
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)		
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)		
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)		
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)		
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)		
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)		
69a) písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)		
69b) (neobsazeno)		
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř.62 + ř.62a + ř.63 + ř.64 + ř.65a + ř.65b + ř.66 + ř.67 + ř.68 + ř.69 + ř.69a)		30 840
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 - ř. 70)		46 470

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno(-a)	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
			bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
	1	2	3		4		5	
1								
2								
3								
4								
	Celkem		0	0	0	0	0	0

72	Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	0
73	Sleva na dani (částka ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)	0
74	Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)	46 470
74a	Daň ze samostatného základu daně podle § 16a zákona (částka z ř. 414 přílohy č. 4 DAP)	0
75	Daň celkem (ř. 74 + ř. 74a)	46 470
76	Daňový bonus (ř. 72 - ř. 73)	0
77	Daň celkem po úpravě o daňový bonus (ř. 75 - ř. 76), pokud je na řádku záporné číslo, uveďte nulu	46 470
77a	Daňový bonus po odpočtu daně (ř. 76 - ř. 75), pokud je na řádku záporné číslo, uveďte nulu	0

6. ODDÍL - Dodatečné DAP

78	Poslední známá daň	
79	Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 77 nebo ř. 77a)	
80	Rozdíl řádků (ř.79 - ř.78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje	
81	Poslední známá daň - daňová ztráta podle § 5 zákona	
82	Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)	
83	Rozdíl řádků (ř.82 - ř.81) : zvýšení (+) - daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje	

7. ODDÍL - Placení daně

84	Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)	28 653
85	Na zbývajících zálohách zaplacené poplatníkem celkem	
86	Úhrn záloh podle § 38lk zaplacených poplatníkem v paušálním režimu	
87	Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona	
87a)	Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	
88	Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	
89	Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	
90	Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona	
91	Zbývá doplatit (ř. 77 - ř. 77a - ř. 84 - ř. 85 - ř. 86 - ř. 87 - ř. 87a - ř. 88 + ř. 89 - ř. 90) : (+) zbývá doplatit, (-) zaplacené více	17 817

PŘÍLOHY DAP :

Ve sloupci uveďte počet listů příloh :

Název přílohy	
Příloha č.1 - „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)“	1
Příloha č.2 - „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	1
Příloha č.3 - „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů	
Příloha č. 4 – „Výpočet daně ze samostatného základu daně podle § 16a zákona“	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	1
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (daru)	1
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na soukromé životní pojištění	
Usnesení o zastavení exekuce	
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
Potvrzení předškolního zařízení o výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani	
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí (§ 10 zákona)	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
Příloha pro poplatníky uplatňující odčitatelnou položku podle § 34 odst. 1 zákona	
Potvrzení o vyplacených příjmech podle § 10 odst. 1 písm. h) bod 1 zákona a o sražené dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z těchto příjmů	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	4

Údaje o podepisující osobě ³⁾:

Kód podepisující osoby:

--	--

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu

Datum

1	3	0	3	2	0	2	3
---	---	---	---	---	---	---	---

Otisk
razítkaVlastnoruční podpis
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu

- 1) Označte křížkem odpovídající variantu.
 - 2) Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení DAP v případech uvedených v § 239b, § 239c a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů
 - 3) Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.
- *) Označené údaje jsou nepovinné

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ZADOST O VRACENÍ PREPLATKU NA DANI Z PŘÍJMU FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení :

přeplatku na dani z příjmů fyzických osob _____ Kč

Přeplatek zašlete na adresu: _____

nebo vraťte na účet vedený u _____ č. _____

Kód banky _____ specifický symbol _____

Vlastník účtu _____ měna, ve které je účet veden _____

V _____ dne Podpis daňového subjektu (podepisující osoby³⁾) _____

PŘÍLOHA č. 1

Rodné číslo:

8 9 0 6 0 3 / 7 0 2 1

je součástí tiskopisu PŘÍZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob
za zdaňovací období 2022 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 28 (dále jen „DAP“)

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)**1. Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)**

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾		Vedu účetnictví ¹⁾		Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	X
-------------------------------------	--	-------------------------------	--	---	---

	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona	184 200	
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	147 360	
103 (neobsazeno)		
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	36 840	
105 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující – uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)	0	
106 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující – uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)	0	
107 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
109 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
111 (neobsazeno)		
112 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem mínus (-)		
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 – ř. 106 – ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 – ř. 110 + ř. 112)	36 840	

2. Doplnující údaje (§ 7 zákona)**A. Údaje o obratu a odpisech**

Roční úhrn čistého obratu	Uplatněné odpisy celkem	Z toho odpisy nemovitých věcí

B. Druh činnosti 2)

Název hlavní (převažující) činnosti	Sazba výdajů % z příjmů	Příjmy	Výdaje	CZ - NACE
Kadeřnictví	80%	184 200	147 360	
Název dalších činností				
Celkem		184 200	147 360	

25 5405/P1 MFin 5405/P1 - vzor č. 17

PŘÍLOHA č. 2Rodné číslo: **8 9 0 6 0 3 / 7 0 2 1**

je součástí tiskopisu P Ř I Z N Á N Í k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2022 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 28 (dále jen „DAP“).

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřípustné.

Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)**1. Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona)**

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy ze zdrojů v zahraničí

Uplatňuji výdaje procentem z příjmů (30 %)¹⁾ Dosáhl jsem příjmů ze společného jmění manželů¹⁾

		poplatník	finanční úřad
201	Příjmy podle § 9 zákona celkem	72 000	
201a	Příjmy podle § 9 zákona pouze z nájmu nemovitých věcí (z ř. 201)	72 000	
202	Výdaje podle § 9 zákona	30 000	
203	Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 201 – ř. 202) nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)	42 000	
204	Úhm částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)		
205	Úhm částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)		
206	Dílčí základ daně, daňová ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 203 + ř. 204 – ř. 205)	42 000	

Rezervy na začátku zdaňovacího období		Rezervy na konci zdaňovacího období	
---------------------------------------	--	-------------------------------------	--

2. Výpočet dílčího základu daně z ostatních příjmů (§ 10 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Druh příjmů podle § 10 odst. 1 zákona	Příjmy	Výdaje	Rozdíl (sloupec 2 – sloupec 3)	Kód ²⁾
1	2	3	4	5
1 D prodej cenných papírů	118 000	80 000	38 000	
2			0	
3			0	
4			0	
Úhm kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmů			38 000	

Číslo rozhodnutí katastrálního úřadu

		poplatník	finanční úřad
207	Příjmy podle § 10 zákona	118 000	
208	Výdaje podle § 10 zákona (maximálně do výše příjmů)	80 000	
209	Dílčí základ daně připadající na ostatní příjmy podle § 10 zákona (ř. 207 – ř. 208)	38 000	

1) Označte křížkem odpovídající variantu

2) Pokud jste uplatnil výdaje procentem z příjmů (týká se pouze zemědělské výroby), uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „p“. Pokud příjmy plynou z majetku, který je ve společném jmění manželů, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „s“. Pokud příjmy plynou ze zdrojů v zahraničí, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „z“. Pokud je v tabulce uveden bezúplatný příjem a jedná se o nemovitou věc, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „n“.

